

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA FILOZOFICKÁ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2019

Andrea Kubantová

Univerzita Pardubice

Fakulta Filozofická

**Literární a kulturní aktivity Střediska východočeských
spisovatelů**

Andrea Kubantová

Bakalářská práce

2019

Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Andrea Kubantová**
Osobní číslo: **H16184**
Studijní program: **B7105 Historické vědy**
Studijní obor: **Historicko-literární studia**
Název tématu: **Literární a kulturní aktivity Střediska východočeských spisovatelů**
Zadávající katedra: **Katedra literární kultury a slavistiky**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je (převážně heuristická) analýza široké literární a kulturní činnosti Střediska východočeských spisovatelů, včetně historie a současné podoby spolkového magazínu ("informačního bulletinu")Kruh. Půjde o to začlenit tuto literární (literárněkulturní) instituci do vývojového kontextu současné české literární kultury (v kontinuitě s dřívějšími formami spisovatelských organizací). Důležitou složkou bádání by měly být rovněž prvky oral history, a to jako podpůrná svědectví o dějinách a nynějším směřování Střediska.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Základním pramenem budou informace dostupné na webu Střediska:

<http://www.spisovatelevc.cz/>

Důležitou roli v této souvislosti hraje archiv organizace; mapována by měla být také publikační aktivita nevýznamnějších členů, např. M. Marboe, E. Černošové, J. Uhra ad. (výběrově zahrnuta bude též kritická recepcce nejúspěšnějších děl)

Předběžná sekundární literatura:

BOURDIEU, Pierre: Pravidla umění. Vznik a struktura literárního pole, Brno 2010.

ENGLISH, James F. Ekonomie prestiže. Ceny, vyznamenání a oběh kulturních hodnot. Brno, 2012.

FIALOVÁ, Alena (ed.): V souřadnicích mnohosti. Česká literatura první dekády 21. století v souvislostech a interpretacích, Praha 2014.

HALADA, Jen: Encyklopedie českých nakladatelství 1949-2006, Praha 2007.

KRÁLIKOVÁ, Andrea. Autorské tváře v knižních zrcadlech. Příbram, 2015.

MAGINCOVÁ, Dagmar: Příručka nakladatelského redaktora, Červený Kostelec 2008.

MACHALA, Lubomír a kol. Panorama české literatury 1. a 2. Praha, 2015.

PIORECKÝ, Karel. Česká literatura a nová média. Praha, 2016.

PISTORIUS, Vladimír: Jak se dělá kniha, Praha-Litomyšl 2005.

POSLEDNÍ, Petr. Měřítka souvislostí. Česká a polská literární kultura po roce 1945. Praha, 2000.

ŠTOCHL, Miroslav. Teorie literární komunikace. Praha, 2005.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Jiří Studený, Ph.D.

Katedra literární kultury a slavistiky

Datum zadání bakalářské práce: **30. dubna 2018**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2019**

prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc.
děkan

 Univerzita Pardubice
Fakulta filozofická
502 00 Pardubice, Studentská 1-9

L.S.

PhDr. Miroslav Kouba, Ph.D.
vedoucí katedry

V Pardubicích dne 30. listopadu 2018

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 9/2012, bude práce zveřejněna v Univerzitní knihovně a prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

Ve Slatiňanech dne

Andrea Kubantová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce Mgr. Jiřímu Studenému, Ph.D. za cenné rady a odbornou pomoc při průběhu mého psaní a Mgr. Lukášovi Vavrečkovi za jeho ochotu a poskytnuté materiály. Dále pak všem členům Střediska východočeských spisovatelů, se kterými jsem v rámci mého psaní spolupracovala. Nejvíce chci poděkovat Haně Cihlové za její vstřícnost, ochotu a čas věnovaný pro mou pomoc v průběhu mého psaní a Mgr. Evě Černošové za její velkou ochotu a čas strávený při naší spolupráci.

Anotace

Bakalářská práce se věnuje literárněkulturní organizaci východočeského regionu zvané *Středisko východočeských spisovatelů*, zvláště pak vzniku a vývoji této organizace, současné podobě a budoucímu směřování. V práci je analyzováno široké zaměření organizace s nejdůležitějšími literárněkulturními aktivitami v regionu. Konkrétněji je také zaměřena na nejvýznamnější členy, kteří mají zásluhu ve formování literárněkulturního života a v rozvoji Střediska. Pozornost je dále věnovaná společným publikacím členů a spolkovému magazínu *Kruh* jako hlavní periodické publikaci Střediska.

Klíčová slova

literárněkulturní organizace, literární život, společenství, východočeští spisovatelé

Title

Literary and Cultural Activities of the East Bohemian Writers Center

Annotation

Bachelor thesis deals with literary and cultural organization of the East Bohemian region named *East Bohemian Writers Center*, especially its formation and progression of this organization, its actual form and future direction. In this thesis has analyzed wide focus of this organization with the most important literary and cultural activities in the region. More specifically has this thesis focused on the most important members, which are worth in the formation literary and cultural life and progression of the Center. Thesis deals with publications of members and federal magazine “*Kruh*” as the main periodical publication of the Center.

Keywords

literary and cultural organization, literary life, community, East Bohemian writers

Obsah

ÚVOD	1
TEORETICKÁ ČÁST	
1 LITERÁRNÍ KULTURA	3
1.1 Literární organizace	4
1.2 Literární servery.....	7
1.3 Literárněkulturní život v ČR	8
2 ORAL HISTORY	10
PRAKTICKÁ ČÁST	
3 STŘEDISKO VÝCHODOČESKÝCH SPISOVATELŮ	13
3.1 Historie Střediska.....	14
4 SEKCE	18
4.1 Literární sekce	19
4.1.1 Sekce začínajících autorů.....	20
4.1.2 Dramatická sekce.....	21
4.1.3 Výtvarná sekce	22
4.1.4 Hudební sekce	22
4.1.5 Organizační sekce.....	22
5 OBLASTI	24
5.1 Pardubicko.....	24
5.2 Vysočina.....	25
5.3 Hradecko	26
5.4 Orlicko	27
6 ČLENOVÉ STŘEDISKA	28
7 LITERÁRNÍ A KULTURNÍ AKCE	33
7.1 Východočeský umělecký maraton.....	35
7.1.1 Pardubické střípky	37
7.1.2 Pardubické poetické setkání	39
7.1.3 Dny poezie v Broumově	39
7.1.4 Laskavé večery ve Slatiňanech.....	41
8 PUBLIKAČNÍ ČINNOST	42
8.1 Tematické sborníky.....	43

8.2	Časopisecké publikace	45
8.3	Bulletin <i>Kruh</i>	47
9	WEBOVÉ STRÁNKY	49
10	BUDOUCÍ SMĚŘOVÁNÍ	50
	ZÁVĚR	52
	POUŽITÉ ZKRATKY	56
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	57
	Sekundární zdroje.....	57
	Internetové zdroje.....	57
	Rozhovory a korespondence	58
	SEZNAM OBRÁZKOVÉ DOKUMENTACE A JEJÍ ZDROJE	59

ÚVOD

Jako téma bakalářské práce jsem si zvolila literárněkulturní organizaci velmi širokého zaměření, kterou je Středisko východočeských spisovatelů (SVČS). Téma je konkrétněji zaměřené na literární a kulturní aktivity, které jsou spjaty s tímto střediskem. Jedná se o organizaci, která má charakter velmi širokého působení i v nadregionálním dosahu, a proto jsem se rozhodla psát bakalářskou práci zrovna o tomto sdružení. Z literárněvědného hlediska je to téma určitě přínosné, byť se jedná o organizaci ne natolik obeznámenou veřejností. Rozhodla jsem se jí detailně věnovat a vyzdvihnout její důležité aspekty, které formují její hlavní činnost a celkovou podobu.

Z velké části se moje práce odvíjí od metod orální historie jako hlavního pramenu heuristického bádání o této organizaci, a proto je částečně postavena na rozhovorech s lidmi spjatými se Střediskem. Tato práce je z větší části praktická a moje bádání je založeno na archivních písemných pramenech Střediska a dalších informacích získaných ústním sdělením nebo z e-mailové korespondence. Proto moje poznatky, čerpané z různých pramenů, jsou prokládány výběrem z rozhovorů s respondenty tak, aby se práce skládala i z konkrétních promluv členů SVČS jako důležitého svědectví současné podoby této organizace.

Než se budu věnovat samotné struktuře práce, ještě bych vysvětlila moje následné odkazování na archivní prameny. Středisko nemá vlastní archivní fond, ale archivní prameny, ke kterým jsem měla přístup, se skládaly ze shromážděných tiskovin, a to z největší části ze členských schůzí nebo z proběhlých akcí. Tyto dokumenty byly původně roztráštěné, ale nyní jsou pohromadě na oddělení kulturních služeb Krajské knihovny v Pardubicích, kde jsem je měla k dispozici pro účel této práce. Zmiňuji tuto informaci proto, že následná podoba zdrojů, postavena na archivních dokumentech Střediska, bude odkazována na oddělení kulturních služeb Krajské knihovny. Zbývající prameny tvoří drobné publikace vydané Střediskem a dále pak internetové zdroje, nejčastěji v podobě webových stránek Střediska, ve kterých mi z velké míry pomohly zpřístupněné výroční zprávy a zápisy z členských schůzí, v nichž Středisko zaznamenávalo veškeré své počiny v organizaci a celém svém průběhu působení.

Jak jsem již zmínila, Středisko východočeských spisovatelů je široce zaměřené, a proto jsem neměla prostor věnovat se zcela všemu, co pod činnost organizace patří, např. všem literárněkulturním akcím nebo všem členům. Z toho důvodu jsem se věnovala pouze těm nejvýznamnějším, které jsem podle svého úsudku vnesla do popředí. Tímto bych se zároveň chtěla omluvit všem ostatním členům, které v mé práci zahrnutí nebudou. Přednost jsem také dala analýze společné publikační činnosti členů Střediska, a tak jsem již neměla prostor na literární tvorbu konkrétních autorů.

V následujících kapitolách se budu věnovat celé organizaci od samotného vzniku po současnou podobu včetně nejdůležitějších aktivit. Pro začátek nastíním všeobecné téma literárněkulturního života a literárních organizací v České republice i s novými formami literárního života, resp. literárními portály, jelikož i Středisko se vyvíjí v současné mediální době a je nedílnou součástí internetového prostředí. Poté se už budu věnovat samotné organizaci, na kterou je moje bakalářská práce zaměřena, a na její členění v rámci sekcí a oblastí. Následně se také zaměřím na konkrétní členy, kteří jsou se Střediskem spjati buď od samotného vzniku anebo dlouhodobým působením především při formování literárněkulturního života. Důležité členy blíže představím, zmíněna bude jejich profesní činnost a nejdůležitější práce ve Středisku a dále také jejich tvorba a významná ocenění, která jsou důležitá ve spojitosti s literárním oběhem. Následně již naváží na nejdůležitější činnost Střediska, tedy na literárněkulturní aktivity, které Středisko zprostředkovává pro další příjemce. Věnovat se budu nejdůležitějším akcím, které organizují jednotliví členové a formují tak literárněkulturní život ve svém regionu.

V závěru práce budu mapovat publikační činnost Střediska, která je také velmi důležitá pro organizaci sdružující z největší části literárně činné autory. Publikační tvorba Střediska, které se budu věnovat, zahrnuje tematické sborníky, časopisecké publikace, a především spolkový magazín *Kruh*, na němž se pravidelně podílí většina členů. Zmínovat budu také web Střediska jako součást prezentace spolku v mediálním prostředí. Na konec práce jsem zařadila nastínění budoucího směřování Střediska a jeho cíle, kterých se bude snažit i do budoucna dosahovat. Samotný závěr bude věnovaný vlastním poznatkům o této organizaci a celému shrnutí práce.

1 LITERÁRNÍ KULTURA

Tato bakalářská práce se zabývá literárněkulturní organizací¹, která pojímá nejen autory z literárního prostředí, ale také další umělce, kteří se podílejí na vývoji literárněkulturního života. Téma literární kultury je pro tuto práci nejdůležitější pojem, a proto se nejdříve zaměřím na tuto problematiku a následně na samostatný fenomén literárních organizací. S tím související je důležité také téma literárněkulturního života v České republice, které má spojitost se Střediskem východočeských spisovatelů, neboť jeho hlavní snahou je šíření literárního povědomí a formování literárněkulturního života ve východních Čechách.

Literární kulturu společně tvoří spisovatelé, nakladatelé, literární kritici či vědci a dále všichni, kteří vstupují do literárního pole, mezi něž patří i běžní čtenáři. Ti všichni se podílejí na vytváření literárního prostředí. Mohou se dále sdružovat do různých asociací, šířit literaturu na internetu nebo formovat literární život různými literárněkulturními akcemi. *„Pokusy nalézat atraktivní způsoby oslovení čtenářů se tak staly jedním z typických znaků nultých let nového milénia. Patří k nim nepochybně vznik mediálně chytlavé ceny Magnesia Litera, rostoucí počet autorských čtení či jiných literárních akcí, dávajících příležitost k setkáváním autorů a čtenářů.“*²

Volný prostor pro rozvoj literatury, znovu nabyté svobody a otevřenosti literárního života je ve znamení dekády devadesátých let dvacátého století. Hlavní příčinou pro rychlý vývoj literatury byl především rozmach internetu, díky němuž se tento proces mnohonásobně urychlil. Tento jev především napomohl tomu, že se literatura zpřístupnila každému, kdo oni projevil zájem a přispěl k rozšíření počtu literárních textů ve veřejném oběhu.³ Masový rozmach médií také zapříčinil to, že se obecně projevil menší zájem o literaturu a ta se postupně dostala do ústraní. Aby se literatura opět dostala do popředí, vznikaly nové literární ceny a další různé literární akce formující literární a kulturní život.

¹ Organizace znamená skupina lidí sjednocená za stejným cílem. Je to společenský útvar s vlastním členstvím a rozdělením práce. Liší se od instituce, která je zavedenou organizací věnující se vzdělání, kultuře, státní správě apod. V sociologii instituce znamená ustálený vzorec chování, je schvalovaným a předávaným způsobem jednání a vztahů.

² FIALOVÁ, Alena, ed. Dekáda mnohosti, mediální plurality, a hledání nové společenské pozice literatury. *V souřadnicích mnohosti: česká literatura první dekády jednadvacátého století v souvislostech a interpretacích*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2014, s. 47.

³ Tamtéž.

1.1 Literární organizace

Literární organizace všeobecně sdružují spisovatele nebo další umělce podobného zaměření či zájmů, kteří přispívají do literárního prostředí kulturními a společenskými aktivitami. Nejdůležitější součástí těchto organizací je především styk s veřejností, působení literatury na jiné příjemce nebo spolupráce s dalšími organizacemi či institucemi. V České republice působí několik organizací, které se zaměřují na různé aspekty literárního života a oblasti tvorby. Literární život a literární kultura se mohly začít volně rozvíjet po roce 1989, kdy byla zrušena cenzura a vnější politické zásahy dopadající na literaturu, a tak se zrodilo i několik nových literárních organizací.

Některé organizace fungovaly již v předrevoluční době, avšak neměly natolik volný a svobodný rozvoj. Od roku 1949 u nás fungoval *Svaz československých spisovatelů*, který byl kontrolovaný Komunistickou stranou Československa. Kromě své reprezentační funkce také spolupracoval se zahraničními institucemi a koordinoval činnost dvou organizací, tedy i *Svazu českých spisovatelů*. Kolem Svazu českých spisovatelů se sdružovali nepřilíš výrazní spisovatelé. „*Zakládáný svaz se opíral převážně o ty autory, kteří se už v předchozích desetiletích snažili o úzké sepětí literatury s marxistickou ideologií a politikou KSČ.*“⁴

Po rozpadu Svazu československých spisovatelů v roce 1989 vznikla *Obec spisovatelů ČR*. Tato organizace sdružovala spisovatele bez rozdílu ideového přesvědčení a uměleckého zaměření. Tím se odlišovala od Svazu československých spisovatelů, jenž byl totalitního zaměření a ideologického přesvědčení. Obec spisovatelů ČR prosazovala svobodu slova a tvorby a podporovala všechny formy svobodného literárního života.⁵ Obec spisovatelů však do nového tisíciletí vstoupila pod hrozbou zániku, se kterou se po celou dobu potýkala. Největší hrozbou této organizace se staly finanční problémy a následně pak také poměrně malá prestiž organizace.⁶ Pro oživení této organizace se započalo několik aktivit, mezi něž patřilo vydávání bulletinu *Dokořán* nebo setkávání českých a slovenských spisovatelů.⁷ Obec spisovatelů tak brzy ztratila důvěru, funkčnost a v konečném důsledku

⁴ Slovník české literatury po roce 1945. [online] ÚČL AV ČR. ©2016-2018. [cit. 2018-11-13] Dostupné z: <https://www.slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1724&hl=organizace+>

⁵ Obec spisovatelů ČR. [online]. 2014. [cit. 2018-10-15] Dostupné z: <https://www.obecspisovatelu.cz/o-obci-spisovatelu-cr>

⁶ FIALOVÁ, Alena, ed. Spisovatelské organizace. *V souřadnicích mnohosti: česká literatura první dekády jednadvacátého století v souvislostech a interpretacích*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2014, s. 37.

⁷ MACHALA, Lubomír a kol. Spisovatelské organizace. *Panorama české literatury*. [Sv.] 2, Po roce 1989. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 2015, s. 20.

i opodstatnění. OS funguje i přes tyto problémy v současnosti a pojímá také menší regionální spolky. Středisko východočeských spisovatelů původně vzniklo jako člen ústřední Obce spisovatelů v Praze a při svém vzniku proto neslo název „Východočeské středisko Obec spisovatelů“. Z této ústřední organizace se postupem času SVČS oddělilo a osamostatnilo.

Vedle Obce spisovatelů se zrodily další podobně směřující organizace. Mezi nimi bylo například *České centrum mezinárodního Penklubu*, založené v roce 1925 Karlem Čapkem, jehož činnost byla obnovena před rokem 1989. Penklub je součástí samostatných světových společenství s ústředím v Londýně. Cílem snažení této organizace je především svoboda vyjadřování, svoboda slova a svobodný život člověka.⁸ Penklub, který se věnoval z největší části autorskému čtení, kvůli svému klubovému charakteru ztratil výraznější vliv na literární život v České republice.⁹

Mezi další uskupení spisovatelů patří také různé asociace podle oblastí tvorby, např. *Literatura faktu*. „*Posláním Klubu autorů literatury faktu, založeného roku 1991, je propagace literatury faktu jako svébytného žánru umělecké literatury na pomezí populárně vědné literatury a beletrie.*“¹⁰ nebo *Česká asociace autorů detektivní a dobrodružné literatury* (AIEP) založená rokem 1989 jako součást světové asociace autorů detektivní literatury. Dále se mohou organizace dělit podle občanských stanovisek, např. *Unie českých spisovatelů*. Jedná se o společenství spisovatelů, literárních kritiků, vydavatelů či literárních vědců. Jejím posláním je pořádat odborné semináře, spolupracovat s tiskem, rozhlasem či televizí a také zveřejňovat díla svých členů.¹¹ „*Hlavním cílem Unie bylo překonání marginalizace někdejších normalizačních spisovatelů a poukazy na nutnost silné státní podpory literatury.*“¹² Organizace pak především chtěla upozornit na funkci a význam současného českého autora ve společnosti a snažit se ho dostat na prestižnější úroveň. Unie spisovatelů zároveň vznikla také jako výraz nesouhlasu s aktuální podobou Obce spisovatelů.¹³

⁸ PEN klub. [online] 2016. [cit. 2018-10-15]. Dostupné z: <http://www.penklub.net/home>

⁹ Tamtéž.

¹⁰ MACHALA, Lubomír a kol. Spisovatelské organizace. *Panorama české literatury*. [Sv.] 2, Po roce 1989. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 2015, s. 21.

¹¹ Unie českých spisovatelů [online] 2017. [cit. 2018-10-15] Dostupné z:

<http://www.uniespisovatelu.cz/index.php/unie-ceskych-spisovatelu>

¹² FIALOVÁ, Alena, ed. Spisovatelské organizace. *V souřadnicích mnohosti: česká literatura první dekády jednadvacátého století v souvislostech a interpretacích*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2014, s. 39.

¹³ MACHALA, Lubomír a kol. Spisovatelské organizace. *Panorama české literatury*. [Sv.] 2, Po roce 1989. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 2015, s. 21.

Mezi novodobější organizace patří *Asociace spisovatelů* založená v roce 2014, která prosazuje profesionální pojetí spisovatelské činnosti. V roce 2017 vzniklo *České literární centrum*, které mělo za cíl propagovat českou literaturu a knižní kulturu. „*Jeho úkolem je spojovat jednotlivé aktivity a instituce literární kultury, zviditelňovat českou literaturu a knižní kulturu v zahraničí i u nás, pomáhat rozvíjet a naplňovat její funkci nositele společně sdílených hodnot a témat v národním i mezinárodním kontextu.*“¹⁴ Z novodobějších organizací sem patří také *Akademie literatury české*. Jedná se o společenství spisovatelů, literárních vědců a kritiků založené v roce 2006, které uděluje cenu Ladislava Fukse, Boženy Němcové a Karla Hynka Máchy.¹⁵

V České republice funguje i mnoho dalších regionálních neziskových organizací, které se zaměřují na literaturu a jsou spíše menšího klubového zaměření. Z těchto regionálních organizací uvedu pro příklad *Středisko západočeských spisovatelů*, *Jihočeský klub Obce spisovatelů* nebo *Klub pražských spisovatelů*. Nejdůležitějším orgánem literárních organizací jsou členové, kteří sami řídí svůj spolek a jeho směřování a také formují literárněkulturní život v regionu organizováním besed s autory, literárními soutěžemi a dalšími tvůrčími aktivitami. Kromě Střediska východočeských spisovatelů, které je tématem této práce, zmíním z východočeských organizací ještě pro příklad *Spolek přátel krásného slova*, který působí od roku 2003 v Hradci Králové. Podobně i u něho je důležitá snaha podpořit zájem mladých začínajících autorů publikovat a účastnit se literárního života.

Z výše zmíněných organizací je pro tuto práci důležitá *Obec spisovatelů*, původní ústřední orgán Střediska východočeských spisovatelů, k němuž se původně hlásilo a zaregistrovalo se jako vedlejší pobočka. I další zmíněné organizace jsou důležité k tématu této práce, neboť Středisko východočeských spisovatelů s některými z nich spolupracuje, a především samotní členové jsou zároveň i členy některých z výše zmíněných organizací.

¹⁴ České literární centrum | CzechLit. [online] 2017. [cit. 2018-10-15]. Dostupné z: <https://www.czechlit.cz/cz/ceske-literarni-centrum/>

¹⁵ MACHALA, Lubomír a kol. Spisovatelské organizace. *Panorama české literatury*. [Sv.] 2, Po roce 1989. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 2015, s. 21.

1.2 Literární servery

Internetové portály zaměřující se na literárněkulturní život, které se rozmáhají už koncem dvacátého století, jsou dalším tématem, které má novodobý charakter. Tato bakalářská práce se zabývá současnou literárněkulturní organizací, založenou v současném století, proto je také už při samém vzniku přirozenou součástí mediálního světa. Nejdříve přiblížím, co jsou literární internetové servery, kdy a v jaké podobě v českém prostředí vznikaly a jak se literatura na internetu šíří.

Literární servery jsou webové aplikace, které umožňují komukoli publikovat své literární pokusy. Primárně slouží pro prezentaci amatérské literární tvorby. Mezi nejstarší patří autorské servery patří PÍSMÁK, který funguje od roku 1997, v následujících letech pak vznikly TOTEM, LITERRA, LITER.CZ a další. „*Specifikem literárních serverů přitom je, že se zcela vymykají literárněkritické reflexi v tradičním slova smyslu a literární činnost otevřeně prezentují jako „masovou“ volnočasovou aktivitu.*“¹⁶ Literatura zveřejňovaná na internetových serverech se stala natolik běžnou součástí běžného literárního prostředí, že byl vysloven také názor, že literární servery nejsou vlastně ničím novým a neliší se od tištěných periodik a knih obvyklým poměrem kvalitních a nekvalitních příspěvků.¹⁷ Provozovatelé literárních serverů měli už v letech 2008-2009 poměrně vysoké sebevědomí a začali literární texty publikované na literárních serverech prezentovat jako součást soudobé literatury, která je právě rovnocenná s tiskem vydávanými díly, ale naopak i jako novátorský typ literatury.¹⁸

S tématem literárních serverů je také nezbytně spojena generace Y, která s touto problematikou přirozeně souvisí. Abych vysvětlila, proč je tato generace právě spjata s vývojem internetových serverů, nejdřív tento pojem objasním. Termínem generace Y bývá označována generace, která se ještě nenarodila do světa propojeného internetem, ale nové informační komunikační technologie začala poznávat už v mládí, a proto jsou pro ni přirozenou součástí běžného života.¹⁹ Ta nejmladší generace autorů, která dosud nepublikovala jinde než na literárních webech a spadá i k zmíněné generaci Y, bývá označována jako generace mladých, kteří vůbec nepamatují dobu před rozšířením internetu. Díky zájmu této generace se na českém internetu rozvinul fenomén literárních serverů, které

¹⁶ FIALOVÁ, Alena, ed. Literární server a generace Y. *V souřadnicích mnohosti: česká literatura první dekády jednadvacátého století v souvislostech a interpretacích*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2014, s. 28.

¹⁷ Tamtéž.

¹⁸ PIORECKÝ, Karel. Polemika nad mediální specifičností literárních serverů. *Česká literatura a nová média*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2016, s. 53.

¹⁹ Tamtéž, s. 176.

umožňují každému bez výraznějšího omezení publikovat své literární pokusy a vést o nich diskusi.²⁰

Internetové prostředí je dnes přirozenou součástí běžných uživatelů a nejen těch, kteří se věnují amatérské tvorbě. Je také prostředím pro novodobé literární organizace, které prostřednictvím webových stránek informují veřejnost nebo své členy o aktuálním dění ve spolku či podává informace o proběhlých akcích. Středisko východočeských spisovatelů má svého správce webových stránek, který se je snaží směřovat za podobným účelem. Dále také umožňuje veřejnosti přístup k informacím o všech členech, zápisů z členských schůzí nebo k nahlédnutí volně přístupnému spolkovému magazínu v elektronické podobě. Středisko také v minulých letech mělo své vlastní literární fórum, prostřednictvím něhož umožňovalo svým členům sdílet vlastní tvorbu. Webovým stránkám Střediska se budu věnovat v praktické části.

1.3 Literárněkulturní život v ČR

Literárněkulturní život a působení literatury ve formě společenských a kulturních akcí je přirozenou součástí formování kultury. Může se jednat o jednotlivce, kteří se podílejí na literárněkulturním životě ve svém regionu nebo o organizace, které mají za cíl tuto činnost realizovat v nadregionálním měřítku. Běžnou součástí literárních či kulturních organizací je prezentace jejich činnosti široké veřejnosti prostřednictvím různě zaměřených akcí, jimiž mohou být literární festivaly, autorská čtení, besedy s autory, autogramiády a další aktivity.

Středisko východočeských spisovatelů se snaží o formování literárněkulturního života v oblasti svého působení nejčastěji prostřednictvím aktivních členů a jejich vlastními aktivitami, které přispívají k obohacování literatury v daných městech. Šíření literárního povědomí je dále také zprostředkováno vydáváním publikací literárně činných autorů, kam v rámci Střediska řadíme i tematicky zaměřené sborníky a antologie. Než se zaměřím na literárněkulturní akce organizované Střediskem ve východních Čechách, přiblížím tuto problematiku nejdříve v celorepublikovém měřítku. Stručnému vývoji literárního života v České republice se budu věnovat následně a poté se zaměřím na literárněkulturní akce

²⁰ Tamtéž, s. 47-48.

s celorepublikovou působností většího charakteru, které formují literárněkulturní život v konkrétních oblastech České republiky.

Kontakt české literatury a literárního dění zprostředkovávaly zpočátku především literární festivaly, které vnášely do uzavřené české literární kultury zahraniční podněty. Literární festivaly se začaly formovat na počátku nového milénia. V Olomouci roku 2001 vstoupil na veřejnost literární festival *Poezie bez hranic*, kterého se zúčastnili i autoři ze zahraničí. Od roku 2006 skupina olomouckých studentů pokračovala v téže myšlence pořádání festivalů, a to tentokrát pod názvem *Slova bez hranic*. Za prestižní akci, která funguje již od roku 1991, se dá považovat *Festival spisovatelů Praha*, jenž byl postaven na účasti světových autorů, kteří byli oceňováni významnými literárními cenami. Příležitostí pro setkávání českých i světových autorů se také stal knižní mezinárodní veletrh *Svět knihy*. Významným mezinárodním festivalem je také *Den poezie*, jenž vznikl v roce 1999 jako oslava narození K. H. Máchy.²¹ Z rozsáhlých akcí dále uvedu literární festival *Měsíc autorského čtení*, který vznikl roku 2000 v Brně a postupně se rozšířil do dalších měst.

Kromě těchto zmíněných literárních festivalů velkého formátu vznikaly i akce menšího regionálního charakteru. K těmto literárním akcím patří např. *Ortenova Kutná Hora* (r.1993), děčínský *Zarafest* (r.2001) nebo zlínský festival *Literární Jaro* (r.2010). Jelikož se moje práce bude orientovat na východočeskou oblast, zmíním ještě některé festivaly východních Čech. Ve východočeské oblasti působí pro příklad *Podzimní knižní veletrh v Havlíčkově Brodě* (r.1991) nebo chotěbořská *Literární Vysočina* (r.2003). Tyto akce jsem vybrala také z toho důvodu, že jsou spojené s činností Střediska a působí v nich někteří jeho členové jako iniciátoři. Další literárněkulturní akce, které organizují členové Střediska ve východních Čechách, budu detailněji analyzovat v praktické části této práce.

²¹ FIALOVÁ, Alena, ed. Literární festivaly a nadnárodní přesahy české literární kultury. *V souřadnicích mnohosti: česká literatura první dekády jednadvacátého století v souvislostech a interpretacích*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2014, s. 35-36.

2 ORAL HISTORY

Jedním z hlavních metodologických nástrojů mého bádání o literární organizaci je především tzv. orální historie. Z velké části se moje práce orientovala na ústně získané informace od členů SVČS, se kterými spolupracovala za účelem vytvoření této práce. Abych však nejdříve vysvětlila, co vlastně orální historie znamená a jak se vyvíjela, pokusím se tuto problematiku přiblížit prostřednictvím knihy *Třetí strana trojúhelníku*²², ze které jsem čerpala poznatky pro praktikování této metody v praxi.

Orální historie a její prameny jsou dokumenty, které jsou dodatečně vytvořené, a to v přímé interakci narátora s tazatelem. „*Prostřednictvím orální historie se tak badatel dostává k novým informacím, poznatkům a faktům, které obohacují, rozšiřují nebo korigují jeho dosavadní obraz dějin, a díky prožitkům a sdělením z úst dotazovaného má možnost dodat svému dějinnému líčení jeho individuální rozměr.*“²³

Co se týče samotné historie a vývoje tohoto oboru v České republice, své pochybnosti překonala až v polovině devadesátých let, kdy se kvůli zpočátku těžko dostupné odborné literatuře mohla veřejnost seznámit s odbornou literaturou věnované teorii i praxi orální historie. Prehistorie tohoto oboru začíná již v období po roce 1968, kdy probíhala nahrávání rozhovorů s lidmi, kteří se věnovali problematice věnující se osudům generace poznamenané druhou světovou válkou, dějin Charty 77 nebo událostmi z listopadu 1989. V tomto případě se ale nejednalo o klasické orálně historické projekty, protože v té době se badatelé s orální historií teprve seznamovali. Rozhovory byly při psaní historických prací brány jako vedlejší pramen.²⁴

V roce 2000 bylo založeno *Centrum orální historie*. Kromě aktivit primárního výzkumu se toto pracoviště zasloužilo o zahraniční kontakty a provozováním různých forem pedagogické činnosti. „*Právě akademické prostředí poskytovalo české orální historii možnost myšlenkově ovlivnit novou generaci badatelů a získat obrovský potenciál, což se po dlouhodobém úsilí podařilo.*“²⁵

²² VANĚK, Miroslav a Pavel MÜCKE. *Třetí strana trojúhelníku: teorie a praxe orální historie*. 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015.

²³ Tamtéž, s.25.

²⁴ Tamtéž, s.98-99.

²⁵ Tamtéž, s.120.

Problematika orální historie je nejvíce spojena s historickou pamětí, do které se řadí kulturní nebo osobní paměť. Bez jejího fungování, ale také bez poznání a porozumění jejím principům, by jen těžko bylo možné realizovat jakýkoli výzkum a zachytit ho pro budoucí lidská svědectví.

S tímto oborem souvisí i tzv. čtenářské a literární biografie. Jsou to takové autobiografické dokumenty, které zprostředkovávají čtenáři nahlédnutí do soukromí dané osobnosti. Protože jsou tyto biografie spojené především s osobní pamětí, patří do oboru orální historie. Tuto problematiku lze přiblížit na knize *Knihy bez záruky*²⁶ od Petra Posledního, který za využití osy svých vzpomínek složil svou autobiografii ze svých čtenářských zážitků. Jak ve své knize vysvětluje, laik si dějiny představuje jako nekonečnou řadu událostí, jmen a dat, a jakmile se začte do historické beletrie, zjistí, že je všechno jinak. Znamená to tedy, že paměť jednotlivce zaznamenává události individuálně s různými pohledy na danou věc, a proto se dějiny mohou jevit z různých svědectví pokaždé zcela jinak. „Do minulosti se můžeme vrátit kdykoliv. A různým způsobem. I tak nikdy nebudeme vědět, jestli vzpomínáme na minulost, kterou jsme skutečně prožili, nebo na něco, co se nám jako prožitá minulost jenom zdá.“²⁷ Dalším dílem, které mapuje současnou českou čtenářskou kulturu, je *Česká čtenářská republika*²⁸ od Jiřího Trávnička. Výpovědi z anonymních nahrávek z let 2009-2015 poskytují různý pohled na čtenářství. „Čtenářské životopisy umožňují s narátorem pracovat daleko plastičtěji, aniž je nutno opustit základní osnovu. Dávají možnost doptat se, poodkrýt místa, která by zůstala zastřena.“²⁹

U problematiky orální historie je důležité vědět, že rozvoj poznání souvisí nejen s mapováním oblastí individuálních a kolektivních funkcí paměti, ale také s praktickými poznatky a vynálezy v oblasti přenosu informací a rozvoje technologií, které uchovávají zvuk a obraz. Těmito vynálezy jsou chytré telefony, kamery, notebooky, diktafony apod. Bez spojení těchto dvou prostředků, které se začínají projevovat zhruba od sedmdesátých let minulého století, by se orální historie mohla stěží rozvinout do dnešní multidisciplinární podoby.³⁰

²⁶ POSLEDNÍ, Petr. *Knihy bez záruky: čtenářská autobiografie*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2015.

²⁷ Tamtéž, s. 215.

²⁸ TRÁVNÍČEK, Jiří. *Česká čtenářská republika: generace, fenomény, životopisy*. Vyd. 1. Brno: Host, 2017.

²⁹ Tamtéž, s. 36.

³⁰ VANĚK, Miroslav a Pavel MÜCKE. Orální historie a studium paměti. Na přelomu věků: Léta 2000-2006. *Třetí strana trojúhelníku: teorie a praxe orální historie*. 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015, s.124-125.

Hlavními formami využití orální historie jsou rozhovor (interview) a životní příběh. Interview se v orální historii zpravidla váže k určité historické události, kterou dotazovaný prožil, ve které vystupoval v jistém postavení a společenské roli a na kterou si v průběhu vytvářel svůj vlastní postoj a názor. K orální historii se přibližují interview vedená žurnalisty, avšak nejsou s ní v žádném případě totožná. Žurnalista pracuje odlišnými způsoby než historik, který řeší v rámci bádání určitou otázku nebo problém. Životopisná vyprávění mají oproti interview tu výhodu, že při nich není subjekt střetnut s předem připravenými otázkami, ale je veden ke zcela volnému vyprávění.³¹

Metody orální historie jsem ve své práci z velké části využila a získala jsem tím několik různých pohledů, které mi umožnily si lépe poskládat obraz o celém působení SVČS. Bez využití prvků orální historie by tato práce nemohla mít tuto výslednou podobu a nemohla by se natolik realisticky přiblížit skutečnému fungování této organizace.

³¹ Tamtéž, s.141.

3 STŘEDISKO VÝCHODOČESKÝCH SPISOVATELŮ

Tato část je věnovaná již samotnému Středisku, které nejdříve představím v celkovém vývojovém kontextu a následně se zaměřím na konkrétní aspekty této organizace. Středisko východočeských spisovatelů je neziskovou literárněkulturní organizací, která sdružuje spisovatele a další umělce ve východních Čechách. Hlavním cílem organizace je snaha pomoci společnosti prostřednictvím umění a podílet se na literárněkulturním životě ve svém regionu, a to především při spolupráci s knihovnami a školami.³² „Primárním se stalo obnovení vztahů, vytvoření atmosféry sounáležitosti, vzájemné důvěry a podpory, především však záměr udělat něco pro popularizaci literatury.“³³ Středisko dbá na pestrost a propojenost své činnosti tak, aby v něm místo našli nejen spisovatelé, ale i příznivci dramatického, hudebního nebo výtvarného umění.

Snahou organizace je především působit aktivně zejména v regionu, společensky uplatnit literární tvorbu členů a v rámci poslání SVČS rozvíjet kulturně vzdělávací činnost. Mezi hlavní plány Střediska patří rozšiřování členské základny, zejména o začínající talentované autory, a také veřejná prezentace své činnosti, a to nejen v regionu, ale i v celostátním měřítku s výhledem na navázání vztahů s různými osobnostmi či organizacemi v zahraničí. Představitelé Střediska volí členy do výboru, rozhodují o případných problémech organizace, o způsobu práce členů a rozvoji aktivit regionálních autorů.³⁴

Mezi primární činnosti Střediska patří formování literárněkulturního života, na který mají nejzásadnější vliv jeho členové, kteří šíří literární povědomí i činnost Střediska široké veřejnosti prostřednictvím literárních a kulturních akcí a snaží se tak o nadregionální rozsah. Mezi další důležitou činnost patří umělecká tvorba členů, ale především společná tvorba ve formě sborníků a antologií. Mezi kolektivní tvorbu patří především spolkový magazín *Kruh*, který umožňuje příležitost publikovat všem členům. Důležité pro Středisko bylo také vytvoření webových stránek, prostřednictvím nichž se může SVČS prezentovat v mediálním prostředí.

³² O nás. *Středisko východočeských spisovatelů* [online]. ©2011-2015 [cit. 2018-10-15]. Dostupné z: <http://www.spisovatelevc.cz/o-nas/>

³³ UHER František. Krátké ohlédnutí za dlouhými roky. *Výroční publikace Střediska východočeských spisovatelů 2000-2015*. Ústí nad Orlicí: Ofis, 2015, s. 8.

³⁴ Program výroční členské schůze Střediska východočeských spisovatelů 2014. Archiv Střediska východočeských spisovatelů. Krajská knihovna v Pardubicích, oddělení kulturních služeb.

3.1 Historie Střediska

Pro uvedení do problematiky současné podoby Střediska východočeských spisovatelů, zaměření se na hlavní představitele a literárněkulturní aktivity, je důležité tuto organizaci nejprve začlenit do vývojového kontextu doby. Proto bych se nejdříve zaměřila na první počátky vzniku Střediska a jeho následného vývoje až do současné podoby.

Středisko východočeských spisovatelů založili autoři původně sdružující se kolem východočeského nakladatelství Kruh v roce 2001. Jednalo se o zakládající členy – Františka Uhra, Ladislava Pecháčka, Petra Musílka, Lubomíra Macháčka a Miloše Vodičku, kteří začínali jako přípravný výbor pod záštitou oddělení kulturních služeb Krajské knihovny v Pardubicích.³⁵ Od svého založení se Středisko stalo kolektivním členem ústřední Obce spisovatelů, neboť většina autorů sama byla členem pražské OS a chtěli se začlenit pod větší organizaci. Původní název Střediska proto zněl „Východočeské středisko Obce spisovatelů“. Hlavní myšlenkou fungování Střediska bylo od počátku postavit se na úroveň členů Obce spisovatelů, čímž by mohla být posílena prestiž regionálních autorů.³⁶

Východočeské středisko Obce spisovatelů navazovalo na práci dnes již zaniklého nakladatelství Kruh v Hradci Králové, a z toho důvodu se rozhodlo jmenovat v roce 2003 čestným předsedou doc. PhDr. Jana Dvořáka, CSc., který byl posledním ředitelem tohoto nakladatelství.³⁷ Jmenování Jana Dvořáka do funkce proběhlo v historickém sále radnice v Pardubicích a při této příležitosti se uskutečnil také křest dvou práz první předsedkyně Střediska Marcelly Marboe.³⁸ „*V této situaci P. Musílek, L. Macháček a M. Marboe začali dávat dohromady společenství literátů. Chtěli, aby z celého regionu měli prostor se pod zastřešením setkávat. Díky tomu vznikly možnosti získávat finanční prostředky na provoz. Přidávali se další lidé a během této doby se udělal velký kus práce.*“³⁹

³⁵ MARBOE, Marcella: Historie. *Kdo je kdo ve Východočeském středisku Obce spisovatelů*. Ústí nad Orlicí: Ořtis, 2009, s. 2.

³⁶ Zápis ze členské schůze 1/2014. Archiv Střediska východočeských spisovatelů. Krajská knihovna v Pardubicích, oddělení kulturních služeb.

³⁷ O nás. *Středisko východočeských spisovatelů* [online]. ©2011-2015 [cit. 2018-10-15]. Dostupné z: <http://www.spisovatelevc.cz/o-nas/>

³⁸ Jmenování doc. PhDr. Jana Dvořáka, CSc. čestným předsedou Východočeského střediska Obce spisovatelů. Archiv Střediska východočeských spisovatelů. Krajská knihovna v Pardubicích, oddělení kulturních služeb.

³⁹ Zápis ze členské schůze 1/2013. Archiv Střediska východočeských spisovatelů. Krajská knihovna v Pardubicích, oddělení kulturních služeb.

Do prosince 2002 řídil práci prozatímní výbor a poté už byl ustaven výbor definitivní.⁴⁰ Výbor se skládá z nejvyšší funkce předsedy Střediska, zástupce předsedy, čestného předsedy, čestných členů, tajemníka a vedoucích oblastí a sekcí. Středisko od svého vzniku až do roku 2017 sídlilo v Domě hudby v Pardubicích, kde mělo své prostory oddělení kulturních služeb Krajské knihovny. V prostorách budovy mělo Středisko svou kancelář, archiv a zasedací místnost, kde se konaly schůze výboru, kterých se zúčastňovali vedoucí sekcí a oblastí s předsedou. Výbor se pravidelně scházel jednou za dva měsíce nebo častěji ve výjimečných případech.⁴¹

V roce 2003 Středisko společně s Krajskou knihovnou vydalo první sborník s názvem *Tady a teď*. Jednalo se o společnou práci všech členů, jejímž editorem byl Lubomír Macháček. Od roku 2007 začali členové každoročně vydávat sborníky zaměřené na různé oblasti tvorby (viz kap. Publikační činnost). Publikace, které vycházely v nakladatelství Kruh, se tiskly v tiskárně Oftis v Ústí nad Orlicí, jež se proto ustavila jako spolupracující tiskárna Střediska. V tiskárně Oftis se také začaly tisknout básnické sbírky členů nebo programy Východočeského uměleckého maratonu.⁴²

Od založení Střediska se vedení ujala Mgr. Marcella Marboe, která vedla Středisko po dvanáct let. Vystřídal ji Mgr. Lukáš Vavrečka, a to v letech 2013-2014. Od dubna 2014 do současné doby je předsedkyní Mgr. Eva Černošová. V období vedení Marcelly Marboe se postupem času začalo Středisku dařit, podařilo se získat potřebné finance a také se začaly pořádat úspěšné akce. „*Marcella Středisko prosadila a díky ní se dostalo do povědomí. Dokázala se na patřičných místech a v pravý okamžik zmínit, prosadit a informovat. To znamená, že jsme se mohli například zapojit do různých grantových řízení.*”⁴³ Knihovna už přestala být hlavním zaštitovatelem Střediska, ale nadále se s knihovnou v hojně míře spolupracovalo, a to v rámci literárních soutěží nebo akcí Východočeského uměleckého maratonu (viz kap. Literární a kulturní akce). Maraton i literární soutěž Pardubické střípky, na nichž se knihovna i v současné době podílí, byl původní nápad a iniciativa Marcelly Marboe.⁴⁴

⁴⁰ Zaznamenali jsme. *Výroční publikace Střediska východočeských spisovatelů 2000-2015*. Ústí nad Orlicí: Oftis, 2015, s. 10.

⁴¹ VAVREČKA, Lukáš. Osobní rozhovor s bývalým předsedou Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 23. 10. 2018. Uloženo v archivu autorky.

⁴² Tamtéž.

⁴³ CIHLOVÁ, Hana. Osobní rozhovor s vedoucí oblasti Pardubicko – město Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 18. 10. 2018. Uloženo v archivu autorky.

⁴⁴ Tamtéž.

V roce 2011 se Středisko osamostatnilo od ústřední Obce spisovatelů. Tento počín nebyl pouze případem Východních Čech. Důvodem k odluce od Obce spisovatelů byl údajný „pragocentrismus“ ze strany Obce spisovatelů, který se projevoval nezájmem o střediska v jiných regionech, což se poté odrazilo i v oblasti hospodářské. Tímto bylo způsobeno to, že ostatní střediska, původně spadající pod Obec spisovatelů, nedostávala prostor a prostředky k realizaci vlastních projektů.⁴⁵ Na další z možných příčin této odluky středisek mělo vliv personální složení vedení OS, které vyvolávalo kritiku řady literátů. Ostatně i tato skutečnost byla jednou z mnoha dalších příčin iniciace k založení Asociace spisovatelů. „*Obec spisovatelů sice nadále zůstala s regionálními středisky volně spjata, v praxi přes zástupce z jednotlivých regionálních organizací, ale na jejich reálný chod již žádný přímý vliv nemá.*“⁴⁶ Od této odluky se název „Východočeské středisko Obce spisovatelů“ změnil na „Středisko východočeských spisovatelů“. Spolupráce mezi těmito dvěma organizacemi v současné době zůstává spíše jen na členské bázi, neboť mnozí členové Střediska jsou stále členy OS. V této spolupráci velkou roli sehraje Marcella Marboe, která je hlavním prostředníkem mezi těmito dvěma subjekty a informuje členy o dění v ústřední OS a naopak.

Po dvanácti letech předsednictví chtěla Marcella Marboe předat vedení novému předsedovi, aby se mohla věnovat vlastní činnosti. Nejvhodnější bylo vedení nabídnout někomu mladšímu a aktivnímu, a proto byl zvolen novým předsedou Mgr. Lukáš Vavrečka. „*Tato funkce byla velmi časově náročná. Musel jsem hlídat granty, vyúčtování a hlídat, aby fungovaly všechny akce. Měl jsem na starosti účet Střediska a dostával jsem úkoly od výboru.*“⁴⁷ Po roce a půl Lukáš Vavrečka podal abdikaci.

Následně se na členské schůzi hlasovalo, jakým směrem se Středisko bude nadále orientovat. Ocitlo se v tíživé finanční situaci, a to zejména se špatně vedeným účetnictvím, i samotné fungování Střediska se dostalo do obtížně řešitelné situace s posledními chybnými rozhodnutími ze strany vedení. Mezi návrhy padlo, že se Středisko zruší a založí se nový subjekt, nebo se opět sdruží kolem nakladatelství Kruh, anebo se opět začlení pod ústřední Obec spisovatelů. Nakonec se rozhodlo, že se Středisko zachová v současné podobě a bude tak pokračovat i do budoucna.⁴⁸ Vedení se po členské schůzi ujala Eva Černošová, která

⁴⁵ ČERNOŠOVÁ, Eva. *RE: Bakalářská práce* [e-mailová komunikace]. 13. 12. 2018, 22:43 CET [cit.2018-12-14]. Uloženo v archivu autorky.

⁴⁶ Tamtéž.

⁴⁷ VAVREČKA, Lukáš. Osobní rozhovor s bývalým předsedou Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 23. 10. 2018. Uloženo v archivu autorky.

⁴⁸ Zápis ze členské schůze 1/2014. Archiv Střediska východočeských spisovatelů. Krajská knihovna v Pardubicích, oddělení kulturních služeb.

zůstala předsedkyní do současnosti. „Do Střediska jsem se dostala díky doporučení Jana Dvořáka v roce 2011. Za studií na Univerzitě mi již vyšla prvotina. Jan Dvořák mi řekl o Středisku a že by bylo dobré, kdybych se tam přihlásila. Oslovila mě moje oblastní vedoucí Věra Kopecká s tím, že vedení končí a Středisko se dostalo do složité situace. Jednalo se, jestli Středisko neskončí, ale hledali cesty, jak existovat dál. Všichni mě jednomyslně zvolili za předsedkyni. Někteří lidé mi pomohli dodat odvahu na začátku.“⁴⁹

⁴⁹ ČERNOŠOVÁ, Eva. Osobní rozhovor se současnou předsedkyní Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 23. 1. 2019. Uloženo v archivu autorky.

4 SEKCE

Středisko východočeských spisovatelů má široké umělecké zaměření, které není omezeno pouze na literární činnost, jak se podle svého označení může jevit. Je otevřené pro všechny umělce z různých sfér umění a na jeho činnosti se všechna odvětví umění prolínají. Abych více přiblížila fungování této organizace, je důležité ji nejdříve přiblížit z hlediska jejího členění.

Středisko se svým zaměřením rozděluje do několika sekcí podle oblasti tvorby. Nejdůležitější složkou v jeho působení zůstává literární tvorba, které se věnuje nejvíce členů a byla ustavena i jako hlavní činnost Střediska, proto je tato sekce nejvýznamnější a nejpočetnější. Přesto postupně začaly vznikat i další méně početné sekce pro umělce mimo literární činnost, kteří se chtějí aktivně účastnit kulturního života a být členem Střediska. Vedle primární literární sekce se postupně vytvořila hudební, dramatická a výtvarná sekce. Všechny se ale vzájemně prolínají, což se poté promítá na akcích organizovaných Střediskem. Zřízena byla také organizační sekce pro ty, kteří nejsou umělecky nadaní, ale chtějí se angažovat v organizaci a chodu Střediska. Při literární sekci vznikl i tzv. „Klub Střediska východočeských spisovatelů“, který byl vytvořen pro ty zájemce, kteří mají zájem být součástí literární sekce, ale nesplňují podmínky pro přijetí (viz kap. Literární sekce). Zájemce je tak začleněn do Klubu s tím, že následně může vyčkávat, až do literární sekce bude přijat.⁵⁰

Každá sekce má svého vedoucího, který má odpovědnost za své členy a účastní se pravidelných schůzí výboru. Co se týče struktury a účelu některých sekcí, není to s nimi úplně samozřejmé, protože například u sekce dramatické a hudební nelze nastavit přesnou hranici. V praxi to pak bývá tak, že spisovatel patřící do sekce literární také hraje nebo zpívá, ale primárně patří do sekce literární. Ostatní sekce se proto hodně prolínají jak ve své tvorbě, tak se svými členy, kteří mohou patřit do více sekcí. Současná předsedkyně Eva Černošová proto plánuje ještě celou strukturu těchto sekcí přeorganizovat, aby v praxi fungovala tak, jak by měla, a proto bude možné, že jeden člen bude součástí více sekcí.

⁵⁰ ČERNOŠOVÁ, Eva. *RE: Rozhovor* [e-mailová komunikace]. 6. 2. 2019, 18:54 CET [cit.2019-02-07]. Uloženo v archivu autorky.

Rokem 2018 byla zrušena sekce začínajících autorů a do budoucna se plánuje projednání funkčnosti všech ostatních sekcí.⁵¹

4.1 Literární sekce

Literární sekce je nejdůležitějším orgánem v činnosti Střediska. Její hlavní náplní je publikační činnost a pořádání literárních akcí různého charakteru. Do této sekce patřili hned od vzniku SVČS zakládající členové, kteří se věnovali literární tvorbě, a postupem času se sekce rozšířila o další východočeské autory. Vedoucí literární sekce je spisovatel František Uher, který sekci zastupuje v oblasti prózy a básník Jiří Faltus v oblasti poezie.

Pro nové zájemce o členství v literární sekci byla od počátku kritériem především prokazatelná vlastní literární činnost. „*Účastnil jsem se literárních soutěží, které se soustřeďovaly kolem Střediska. To, že zájemce vydal samostatnou knihu, byl první krok k tomu, aby se mohl stát členem. Jako podmínka pro členství platilo, že musel mít vydané alespoň dvě knižní publikace v posledních třech letech.*”⁵² O přijetí do literární sekce rozhoduje výbor na základě odborného posudku a doporučení některého ze členů literární sekce. Minimálně dva členové výboru si texty zájemce přečtou, posoudí jej a přinesou svoje hodnocení na schůzi výboru. Na schůzi představí přečtené publikace a se svým názorem seznámí ostatní členy. Doporučeným rozsahem posuzované publikační činnosti nového člena jsou alespoň dvě knihy a rozhodujícím kritériem je především kvalita publikací. SVČS má ve svých řadách i literární kritiky, kteří mají v tomto posuzování také velkou váhu. Následně členové posoudí, zda autora přijmou do Klubu, nebo se hned stane členem literární sekce, byť má vydanou pouze jednu knihu. Středisko se tak snaží být otevřené všem přicházejícím členům.⁵³

Nejdůležitější činností literární sekce je především spolupráce s knihovnami, školami a dalšími institucemi. Nejvíce však spolupracuje s mladými autory, s nimiž členové pořádají besedy nebo řízená čtení a snaží se, aby působení na tuto generaci bylo co nejvíce komplexní. Takzvané řízené čtení zavedla Marcella Marboe, která s tímto druhem čtení zaznamenala

⁵¹ ČERNOŠOVÁ, Eva. *RE: Bakalářská práce* [e-mailová komunikace]. 30. 11. 2018, 23:00 CET [cit.2019-12-01]. Uloženo v archivu autorky.

⁵² VAVREČKA, Lukáš. Osobní rozhovor s bývalým předsedou Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 23. 10. 2018. Uloženo v archivu autorky.

⁵³ ČERNOŠOVÁ, Eva. Osobní rozhovor se současnou předsedkyní Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 23. 1. 2019. Uloženo v archivu autorky.

velký ohlas u dětí a pedagogů. Jedná se o formu čtení, která má přimět čtenáře, aby se zabývali textem do hloubky a kriticky nad ním uvažovali. „*Středisko se snažilo takzvaně omladit členstvo, které v posledních deseti letech stárlo. Aktivních členů bylo velmi málo, zbytek se neúčastnil členských schůzí nebo literárněkulturního života. Mladé autory nebylo snadné do této sekce dostat, protože málo kdo měl v posledních třech letech vydané dvě samostatné publikace. Já jsem se tam dostal rovnou jako člen, protože jsem ty publikace vydané měl. V tu chvíli jsem byl nejmladší člen literární sekce.*”⁵⁴

4.1.1 Sekce začínajících autorů

Sekce začínajících autorů vznikla v roce 2007 pro všechny zájemce, kteří se chtěli seberealizovat a rozvíjet svůj literární talent. Tvořili ji především žáci základních a studenti středních škol, kteří měli zájem o psaní a zaznamenali úspěchy v literárních soutěžích. Literární soutěže organizovalo i samotné SVčS a patří mezi ne soutěž *O pardubický pramínek* nebo literárně-výtvarná soutěž *Pardubické střípky*. Obě soutěže přetrvaly do současné doby a jsou úspěšnými akcemi pro mladé začínající autory. Pardubické střípky se pořádají ve spolupráci s Krajskou knihovnou a ve Středisku je jejich iniciátorkou Hana Cihlová, která byla zároveň vedoucí této sekce. „*Oslovila jsem žáky a studenty v začátcích, když nás bylo pár, jestli by neměli zájem a někteří zájem projeví, takže se vytvořila sekce začínajících autorů a tím jsem byla vedením pověřena já a dávala jsem příležitost autorského čtení v knihovně nebo spolkovém domě, kde začínající autoři četli svá díla, a to hlavně na podzim v rámci Východočeského uměleckého maratonu, anebo jsem jim nabízela možnost konzultace.*”⁵⁵

Všichni začínající autoři měli možnost kontaktovat zkušenějšího autora, který zhodnotil jejich díla, případně jim pomohl a poradil ohledně jejich tvorby. Spisovatelé pak svěřence vedli k publikování v bulletinu *Kruh*, ve sbornících a dalších sdělovacích prostředcích.⁵⁶ V roce 2011 vyšel sborník věnovaný začínajícím členům *Třináct začínajících východočeských autorů* (viz kap. Tematické sborníky).

⁵⁴ VAVREČKA, Lukáš. Osobní rozhovor s bývalým předsedou Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 23. 10. 2018. Uloženo v archivu autorky.

⁵⁵ CIHLOVÁ, Hana. Osobní rozhovor s vedoucí oblasti Pardubicko – město Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 18. 10. 2018. Uloženo v archivu autorky.

⁵⁶ MARBOE, Marcella. Poslání a smysl střediska. *Výroční publikace Střediska východočeských spisovatelů 2000-2015*. Ústí nad Orlicí: Ořtis, 2015, s. 13.

S touto sekcí velmi úzce spolupracovala literární sekce a svoje členy zapojovala do jejich práce. Literární sekce pro ně pořádala literární dílny, besedy či autorská čtení. „*Pak se přihlásili nejen studenti ale i zralejší autoři. Členem se stal autor, který projevil zájem stát se členem Střediska, ale ještě nic nevydal. Po určité době se to ustálilo, že se mohli členem stát ti, kteří ještě nic nevydali.*“⁵⁷ U této sekce byl největší problém v tom, že se vždy nedařilo sledovat, jestli konkrétní člen je ještě stále začínající autor. Hraniční byly dvě publikace, ale ne vždy se dařilo kontrolovat, zda je už nějaký začínající autor nevydal, pokud sám Středisko neinformoval. Dále do této sekce patřilo plno členů starší generace, kteří byli stále začínajícími autory, a to také ztrácelo na významu poslání této sekce.⁵⁸ Impulsem pro zrušení této sekce byl návrh samotné vedoucí Hany Cihlové, která sama zajišťovala případnou podporu začínajícím literátům. „*Jelikož začínajícím literátům se stejně věnovalo víc našich členů a řešilo se ono označení „začínající autor“ pro šedesátníky vedle studentů, rozhodli jsme o zrušení sekce.*“⁵⁹

4.1.2 Dramatická sekce

Méně výraznou složkou Střediska z hlediska aktivit projevujících se v literárněkulturním životě je sekce dramatická. Utvořila se téměř na samém počátku vzniku Střediska a začal ji vést pardubický člen Josef Kraus. Hlavní scénou pro dramatickou tvorbu se ustavilo Divadlo 29 v Pardubicích, kde vystupují členové Střediska, a to především v rámci Východočeského uměleckého maratonu.⁶⁰ Činnost této sekce také probíhá na samostatných akcích i při doprovodných aktivitách během vystoupení členů z ostatních sekcí.

⁵⁷ CIHLOVÁ, Hana. Osobní rozhovor s vedoucí oblasti Pardubicko – město Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 18. 10. 2018. Uloženo v archivu autorky.

⁵⁸ ČERNOŠOVÁ, Eva. Osobní rozhovor se současnou předsedkyní Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 23. 1. 2019. Uloženo v archivu autorky.

⁵⁹ ČERNOŠOVÁ, Eva. *RE: Rozhovor* [e-mailová komunikace]. 6. 2. 2019, 18:54 CET [cit.2019-02-07]. Uloženo v archivu autorky.

⁶⁰ KRAUS, Josef. Sekce dramatická. *Výroční publikace Střediska východočeských spisovatelů 2000-2015*. Ústí nad Orlicí: Ofis, 2015, s. 45.

4.1.3 Výtvarná sekce

Výtvarná sekce se utvořila v roce 2007 pro velký zájem výtvarníků o zapojení se do práce Střediska a také se záměrem doplnit činnost Střediska k žádoucí pestrosti a komplexnosti. Vedoucí této sekce se stala Mgr. Daniela Javoříková. Sekce vznikla za účelem doplňovat akce Střediska výstavami, podílet se na designu tištěných publikací Střediska a také poskytovat ilustrace do různých publikací. Činnost této sekce se především projevila při pořádání *Večerů múz* v Krajské knihovně v Pardubicích (viz kap. Literární a kulturní akce).⁶¹

4.1.4 Hudební sekce

Sekce byla založena v roce 2009 a její náplní je podílet se na kulturních akcích hudebními vystoupeními. Členové hudební sekce se podílejí na přípravě autorských pořadů, které zpestřují vlastní hudbou. V současné době se v této sekci vyskytují také členové, kteří patří primárně do sekce literární, neboť hlavní náplní těchto umělců je především literární činnost, ale věnují se také hudební sféře.⁶²

4.1.5 Organizační sekce

Důležitou činnost ve Středisku sehraává i organizační sekce, která má za úkol pomáhat s organizací Střediska na různých akcích, ale také oslovovat sponzory nebo zpracovávat granty. Tato sekce byla do Střediska připojena v roce 2011.⁶³ Jejich práce byla sice nejméně vidět na veřejném dění Střediska, ale začala sehraávat velmi důležitou roli, která je pro organizaci a vývoj Střediska nepostradatelná. Členové této sekce jsou především ti, kteří nemají vlohy pro vlastní uměleckou činnost, ale chtějí se zapojit do práce Střediska a pomáhat mu jiným způsobem než právě sekce předešlé. Pomoc Středisku probíhá při řízení ekonomických, finančních či účetních záležitostí, při správě administrativních záležitostí nebo při přípravě různých akcí. Do této sekce patří především velmi organizačně schopná členka Hana Cihlová, která vyniká organizací literárních soutěží pro děti a mládež

⁶¹ VRBACKÁ, Pavlína. Sekce výtvarná. *Výroční publikace Střediska východočeských spisovatelů 2000-2015*. Ústí nad Orlicí: Ofis, 2015, s. 47.

⁶² ČERNOŠOVÁ, Eva. *RE: Bakalářská práce*. [e-mailová komunikace]. 30. 11. 2018, 23:00 CET [cit.2019-12-01]. Uloženo v archivu autorky.

⁶³ KADLECOVÁ, Lenka. Sekce organizační *Výroční publikace Střediska východočeských spisovatelů 2000-2015*. Ústí nad Orlicí: Ofis, 2015, s. 48.

(viz kap. Literární a kulturní akce). Hana Cihlová jako dlouhodobá členka má také velký podíl v organizaci Střediska, ale na rozdíl od ostatních členů není umělecky zaměřena. „*Těší mě, že jsem součástí takového sdružení, ale nepociťuji potřebu se veřejně prezentovat. Ve Středisku je spousta zajímavých osobností.*“⁶⁴

⁶⁴ CIHLOVÁ, Hana. Osobní rozhovor s vedoucí oblasti Pardubicko – město Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 18. 10. 2018. Uloženo v archivu autorky.

5 OBLASTI

Zájmem Střediska je nejen sdružovat autory z celých východních Čech, ale také autory, kteří mají svá trvalá bydliště mimo východní Čechy, a proto se jedná o sdružení, které má nadregionální charakter. Středisko pojímá některé členy ze Šumperka, z Prahy, ale má také člena v Kanadě a v Německu. Členská základna je velice široká a Středisko je otevřené pro všechny, kteří projeví zájem být v této organizaci.⁶⁵

Působnost Střediska byla zřízena do čtyř regionálních oblastí, odkud měla být řízena organizace pro zjednodušení a zpřehlednění práce členů. Těmi oblastmi se ustanovilo Pardubicko, Hradecko, Vysočina a Orlicko. Každý vedoucí příslušné oblasti dostal za úkol informovat členy o činnosti SVČS, rozesílat pozvánky, ale také mít na starost distribuci bulletinu *Kruh*.

Tyto oblasti bych chtěla následně blíže přiblížit, abych nastínila jejich hlavní činnost, která je pro každou oblast trochu jinak specifická. Stejně tak každá oblast zahrnuje významné členy, kteří mají v rámci prezentování Střediska v dané oblasti velký podíl. Některé oblasti jsou více početné a mají výraznější činnost promítající se v literárněkulturním životě než jiné oblasti. Proto je důležité v rámci celého působení Střediska se těmito oblastem věnovat, abych opět lépe vyobrazila celkové působení SVČS ve východních Čechách.

5.1 Pardubicko

Oblast Pardubicko je nejvýraznější složkou Střediska, což vyplývá i z historického kontextu jeho vzniku, neboť tato oblast byla původním centrem organizace, kde sídlilo její vedení. Tato oblast byla od počátku nejpočetnější, a proto byla dále rozdělena na menší podoblasti Pardubice – venkov, kam spadají okolní obce, a Pardubice – město. Původně měla na starosti členskou základnu Hana Cihlová, která komunikovala s veřejností a rozesílala členům veškeré informace. Jakmile se Středisko začalo rozdělovat na oblasti, zůstala Haně Cihlové tato nejpočetnější. Oblast Pardubice se poté rozdělila na Pardubice – venkov, jejíž vedoucí se stala Marcella Marboe a Pardubice – město, které zůstalo Haně Cihlové.⁶⁶

⁶⁵ CIHLOVÁ, Hana. Osobní rozhovor s vedoucí oblasti Pardubicko – město Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 18. 10. 2018. Uloženo v archivu autorky.

⁶⁶ Tamtéž.

Ústředí Pardubicka především organizuje nejvýznamnější akce odehrávající se v Pardubicích, kde probíhají hlavně akce Východočeského uměleckého maratonu. Členové oblasti spolupracují se školami, knihovnami a dalšími kulturními institucemi. Také spolupracují s dalšími literárními organizacemi jako je Obec spisovatelů, PEN klub či Akademie literatury české.⁶⁷ Nejčastějšími aktivitami členů Pardubicka jsou literární večery, autorská čtení, divadelní představení, přednášky, křty knih či vernisáže. Mezi nejúspěšnější akce patří *Večery múz*, *Pardubické poetické setkání* a literární soutěže *O pardubický pramínek* a *Pardubické střípky* (viz kap. Literární a kulturní akce).

5.2 Vysočina

Základní činnost této oblasti je literární působení, které se zaměřuje především na publikační činnost. Druhým zaměřením je bezprostřední kontakt se čtenáři ve spolupráci s knihovnami, pořádání autorských čtení a besed se čtenáři a propagace literární tvorby členů v médiích.⁶⁸ Tato oblast sdružuje Havlíčkův Brod, Chotěboř, Šumperk a další města. Jejím vedoucím byl zvolen František Uher, v jehož případě hraje roli význačná recenzní činnost. Od roku 2019 je novou vedoucí pověřena novinářka Štěpánka Saadouni, která Středisko prezentuje nejvíce prostřednictvím médií.⁶⁹

Členové se podílejí na organizaci literárně orientovaných akcí a hodnocení literárních soutěží, mezi které patří *Večery U Notáře* nebo *Literární Chotěboř*. Člen SVČS Petr Musílek organizuje festival *Literární Vysočina*, jehož součástí je literární soutěž, která bývá středem pozornosti zejména mladší generace. V Havlíčkově Brodě se pořádají četná autorská čtení, literární a hudební večery, v nichž vystupují přední čeští umělci i začínající autoři.⁷⁰

⁶⁷ MARBOE, Marcella. Oblast Pardubicko. *Výroční publikace Střediska východočeských spisovatelů 2000-2015*. Ústí nad Orlicí: Oftis, 2015, s. 41-42.

⁶⁸ Středisko východočeských spisovatelů [online]. ©2011 [cit. 2018-10-19]. Dostupné z: <http://www.spisovatelevc.netsite.cz/oblasti>

⁶⁹ Podle ústního sdělení Hany Cihlové, vedoucí oblasti Pardubicko – město Střediska východočeských spisovatelů dne 21. 2. 2019.

⁷⁰ UHER, František. Tichá práce oblasti Vysočina. *Výroční publikace Střediska východočeských spisovatelů 2000-2015*. Ústí nad Orlicí: Oftis, 2015, s. 39.

5.3 Hradecko

Základní náplň oblasti spočívá v literární a publikační činnosti a dále v organizaci literárních setkávání a soutěží jako jsou *Dny poezie* a *Řehečská slepice*. Dále se na Královéhradecku odehrává samotný Východočeský umělecký maraton. Vedoucí této oblasti je Věra Kopecká a k nejaktivnějším členům patří dále Václav Franc, Jan Dvořák nebo Eva Černošová. Důležitým městem je bezpochyby samotný Hradec Králové, kde se odehrává několik akcí, např. *Východočeský literární salón* vedený Evou Černošovou, v jejímž případě je význačná práce se studenty. K této oblasti patří také spolupráce s univerzitou a knihovnami v Hradci Králové. Ve spolupráci s těmito institucemi členové pořádají workshopy tvůrčího psaní, což jsou akce výhradně Evy Černošové. „*Baví mě kombinovat literárněhudební večery, což řada našich členů pořádá. Stojím organizačně hlavně za těmi celostřediskovými, což je slavnostní zahájení a zakončení Východočeského uměleckého maratonu. Při tom mi z velké části pomáhají ostatní, není to práce jednoho člověka. Potom z těch celostřediskových se spolupodílím s Marcellou Marboe na setkání našich členů na slavnostním křtu v Přelouči.*“⁷¹

Další součástí Královéhradecka, kde se členové aktivně podílejí na literárněkulturních akcích, vyniká oblast Jičínska. Autoři Jičínska pořádají literární setkání pod názvem *Jičínské poetické jaro* nebo se účastní *Dnů poezie* a festivalu *Jičín – město pohádky*. Třetím centrem je Broumov, kde Věra Kopecká organizuje mezinárodní setkání básníků pod názvem *Dny poezie v Broumově*. Specifická pro tuto oblast je spolupráce s polskými autory, která má více než desetiletou tradici. V rámci této spolupráce se členové účastní setkání a literárních večerů ve Walbrzychu, Nowé Rudě, Radkowě a literárních festivalů v Poznani a v Polanici.⁷² Na tuto činnost navazuje i práce překladatelská. Vedoucí oblasti je Věra Kopecká a součástí jejích aktivit jsou dále výstavy obrazů, fotografií a ilustrátorská práce. Důležitá je také činnost Václava France, který se podílí na organizaci literárních soutěží jako je *Řehečská slepice*. Členové této oblasti publikují ve sbornících spojenými s akcemi Jičínska.

⁷¹ ČERNOŠOVÁ, Eva. Osobní rozhovor se současnou předsedkyní Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 23. 1. 2019. Uloženo v archivu autorky.

⁷² KOPECKÁ, Věra. *Bulletin Kruh a další aktivity Střediska východočeských spisovatelů*. Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové: sekce Naše téma [online]. 2014, roč.24, č. 2 [cit. 2018-11-13]. Dostupné z: <https://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20140211>

5.4 Orlicko

Vedoucí této oblasti byl do roku 2017 Milan Dušek a v současné době vedoucího vykonává básník Martin Vídenský. Oblast výrazně spolupracuje s knihovnami a členové nejčastěji pořádají autorská čtení a besedy se čtenáři. Orlicko zve na svoje akce i členy z ostatních oblastí nebo sami vyjíždějí a účastní se akcí na různých místech České republiky. Někteří členové spolupracují s vydavatelstvím Oftis v Ústí nad Orlicí a recenzují vydané knihy. Milan Dušek píše recenze v oblasti prózy a Jiří Faltus v oblasti poezie. Oba autoři jsou také redaktory bulletinu *Kruh* a další členové oblasti do něho přispívají. V porovnání s předešlými oblastmi je tato slabší v organizování literárněkulturních akcí.⁷³

⁷³ Výroční zprávy. *Středisko východočeských spisovatelů* [online]. ©2011-2015 [cit. 2018-12-18]. Dostupné z: http://www.spisovatelevc.cz/wp-content/uploads/vyrocní_zprava/application/pdf/vyrocní_zprava_za_rok_2016.pdf

6 ČLENOVÉ STŘEDISKA

Nejdůležitější roli ve Středisku sehraávají členové, kteří jsou jeho nepostradatelnou složkou. Členové se jednak zaslouhují o rozvoj a fungování této organizace a jednak vykonávají tu nejzásadnější činnost pro literárněkulturní organizaci, tedy formují společenský a kulturní život v regionu a pokrývají jej různými literárními a kulturními akcemi. Členové se podílí v literárněkulturním životě různými druhy aktivit, a to jak setkáváním s autory a soutěžemi, tak výtvarnými výstavami nebo hudebními vystoupeními ale i mnohem větší škálou kulturních aktivit, které sami organizují.

Středisko v současné době pojímá kolem devadesáti registrovaných členů. Předsedkyni vykonává Eva Černošová, její zástupkyní je Věra Kopecká a tajemníkem Václav Franc. Řádným členem Střediska se může stát každý literárně činný občan, který projeví zájem o členství a splňuje již zmíněné podmínky. Čestným členem může být zvolena osobnost, která má výjimečné zásluhy v oblasti formování české literatury. Zahraničním členem SVčS se může stát spisovatel žijící mimo území ČR, který splňuje podmínky pro přijetí, ale nemůže plnit povinnosti řádného člena. Každý člen má právo navrhopvat přijetí nových členů, účastnit se akcí, které Středisko organizuje, být informován o jeho činnosti, podílet se na tvorbě a realizaci programu, publikovat v bulletinu *Kruh* nebo publikovat ve sbornících. Každý člen má povinnost napomáhat v realizaci poslání Střediska, účastnit se členských schůzí a platit členské příspěvky.⁷⁴ Členové Střediska pak individuálně vystupují např. v pořadech pro rozhlas a televizi, publikují v denním tisku či píší různé odborné texty. Působí také v dalších literárních organizacích, jimiž je nejčastěji Obec spisovatelů, Unie spisovatelů, české centrum PEN klubu, Akademie literatury české, česká sekce AIEP či Klub autorů literatury faktu.

V následující části se budu detailněji věnovat již konkrétním členům, kteří se nejvíce angažují v literárněkulturním životě, snaží se rozvíjet poslání Střediska a mají zásluhu i na jeho vývoji a současné podobě. Většina aktivních členů SVčS vykonává funkce vedoucích sekcí a oblastí, ale je potřeba představit je také z literárněkulturního hlediska. Jejich vlastní aktivity pak budu podrobněji analyzovat v následujících kapitolách, kde se zaměřím na ty akce, které sehraávají nejdůležitější roli pro Středisko a region. Co se týče vybraných členů,

⁷⁴ Stanovy. *Středisko východočeských spisovatelů* [online]. ©2011-2015 [cit. 2019-01-09]. Dostupné z: <http://www.spisovatelevc.cz/o-nas/administrativa/stanovy/>

představím jejich profesní činnost, působení ve Středisku a dalších organizacích, připomenou jejich významná ocenění a případně literární příspěvky ve Středisku.

Mgr. Marcella Marboe – je důležitou dlouhodobě působící členkou Střediska, která byla jeho první předsedkyní. Velkou měrou se zasloužila o rozvoj této organizace díky své velké iniciativě. Zastupovala Středisko na výborech Obce spisovatelů v Praze, na výboru Klubu autorů literatury faktu, v PEN klubu anebo také na zahájení Festivalu spisovatelů. Kromě SVČS je také členkou těchto zmíněných organizací. „*Marcella Marboe se zasloužila o to, aby se Středisko stalo kolektivním členem Obce spisovatelů. Spousta autorů, kteří jsou členy Střediska, jsou i členy Obce spisovatelů a to znamená, že jsme byli kolektivním členem a pak jsme léty vystoupili. Každé členství přináší nějaké povinnosti i otázku finanční.*“⁷⁵ Marcella Marboe se nejvíce angažovala v moderování akcí, spolupráci na webových stránkách či přípravě grantů. Dále přispívá svými publikacemi v literárních časopisech, sbornících či almanachu Obce spisovatelů a také vystupuje v Českém rozhlase a v České televizi. Jako autorka prozaických útvarů čte svá díla např. na Světu knihy a získala řadu ocenění – cenu Smila Flašky z Pardubic (1973), cenu Konstantina Biebla (1974), cenu Albatrosu za rukopis Vyměněním týnejdžra za cokoli (2014), mezinárodní cenu E. F. Kische (2014) ad. Věnuje se dětem a mládeži, pro něž zavedla systém řízeného čtení (viz kap. Literární sekce) a svou literární tvorbu vydává především pro děti. Marcella Marboe byla udělena Medaile města Pardubic za mnohaletou uměleckou, kulturní a pedagogickou činnost.⁷⁶

Mgr. Lukáš Vavrečka – spisovatel, člen Asociace spisovatelů a Obce spisovatelů. Ve Středisku vykonával předsednictví nejkratší dobu. Svým příchodem do Střediska a za dobu jeho předsednictví se snažil tzv. omladit členstvo. Pokoušel se zavést několik inovací, především Středisko více propagovat na internetu např. facebookovými stránky. Připojil ke Středisku i literární časopisy, které redigoval – *Partonymu* a *Elipsu* (viz. kap. Publikační činnost). Lukášovi Vavrečkovi se podařilo do Střediska přivést nové mladší členy, kteří s jeho odchodem Středisko taktéž opustili. V profesní činnosti dále přispívá ve sbornících a publikuje v literárních časopisech. Byl oceněn literární cenou Vladimíra Vokolka.

⁷⁵ CIHLOVÁ, Hana. Osobní rozhovor s vedoucí oblasti Pardubicko – město Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 18. 10. 2018. Uloženo v archivu autorky.

⁷⁶ Výroční zprávy. *Středisko východočeských spisovatelů* [online]. ©2011-2015 [cit. 2019-01-09]. Dostupné z: http://www.spisovatelevc.cz/wp-content/uploads/vyrocní_zprava/application/pdf/svcs_vyrocní_zprava_2011.pdf

Mgr. Eva Černošová – spisovatelka a pedagožka, která je v současnosti předsedkyní Střediska. Evě Černošové se podařilo po krizi v roce 2014 Středisko opět prosadit a navrátit do původního stavu. Kromě administrativních záležitostí ve Středisku svolává schůze výboru, které se konají pětkrát až šestkrát ročně, a členské schůze, které se pořádají dvakrát až třikrát ročně, kde Eva Černošová zajišťuje program jednání a prostory a zve na schůze členy.⁷⁷ Také organizuje Východočeský umělecký maraton, a to především jeho zahájení a zakončení, podílí se i na dalších akcích jako je *Literární salon* v Hradci Králové. Dále také publikuje ve sbornících a vystupuje v rozhlase. „*Nejtěžší pro mě bylo ze začátku shánět dotace a granty. Velká část té činnosti je administrativní, což není vidět, ale je to největší podíl té předsednické práce. Naštěstí to má poté takový výsledek, buď tou publikací sborníku, kde máte hmatatelný výsledek, nebo zdařilou kulturní akcí. Potom si užijete ten výsledek sdílení, setkávání se s dalšími umělci a s výsledky jejich práce.*“⁷⁸

Hana Cihlová – má velkou zásluhu v organizaci a vývoji SVčS a je také vedoucí oblasti Pardubicko – město. Hana Cihlová od počátku sjednávala schůze a vytvářela podmínky pro zdárné fungování Střediska. Přínosné pro Středisko je také její působení na poli literárních soutěží pro děti a mládež. Je vyhlášovatelkou literárních soutěží *O pardubický pramínek* a *Pardubické střípky* a spolupořadatelkou recitační přehlídky spojené s autorským čtením – *Pardubické poetické setkání*. „*Za celou dobu jsem měla možnost seznámit se se spoustou tvůrčích lidí a překvapuje mě, kolik okolo nás žije lidí, kteří mají zájem se prezentovat a věnovat se literární tvorbě a ve spoustě případů se jedná o renomované autory*“⁷⁹

Mgr. Věra Kopecká – básnířka, fotografka a překladatelka. Ve Středisku vykonává zástupkyni Evy Černošové a zároveň vedoucí oblasti Hradecko. Jako aktivní členka Hradecka pořádá vlastní akci – *Broumovské dny poezie* a věnuje se besedám s polskými autory, např. na Noci básníků v Bielawe. Doplňuje básnické sbírky vlastními fotografiemi a také pořádá výstavy fotografií. Na autorských čteních vystupuje např. na Jičínském poetickém jaru, na Dnech poezie v Broumově ale i na různých akcích v Polsku. Oceněna byla např. cenou Mělnického Pegasu (2001-2003), Broumovskou literární cenou (2007,

⁷⁷ ČERNOŠOVÁ, Eva. *RE: Rozhovor* [e-mailová komunikace]. 6. 2. 2019, 18:54 CET [cit.2019-02-07].

Uloženo v archivu autorky.

⁷⁸ ČERNOŠOVÁ, Eva. Osobní rozhovor se současnou předsedkyní Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 23. 1. 2019. Uloženo v archivu autorky.

⁷⁹ CIHLOVÁ, Hana. Osobní rozhovor s vedoucí oblasti Pardubicko – město Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 18. 10. 2018. Uloženo v archivu autorky.

2009), cenou Marie Stryjové (2002, 2004) ad. Publikuje v tematicky zaměřených sbornících Střediska a ve sbornících z literárních soutěží a literárních festivalů.

Doc. PhDr. Jiří Hrabinec, CSc. – spisovatel a pedagog je další z aktivních členů. Působí jako editor tematicky zaměřených sborníků SVČS, do kterých sám z velké míry přispívá. V roce 2018 obdržel zlatou pamětní medaili Univerzity Karlovy za významný přínos k rozvoji Pedagogické fakulty a posilování jejího dobrého jména.⁸⁰

Milan Dušek – prozaik a šéfredaktor bulletinu *Kruh* (od roku 2017 je v redakční radě organizačním nástupcem Jiří Lojín – pokladník SVČS). Milan Dušek je také členem Obce spisovatelů, Unie spisovatelů a sekce autorů detektivní a dobrodružné literatury (AIEP). Byl zařazen sdružením AIEP do výboru nejlepších detektivních povídek desetiletí.⁸¹ Spolupracuje s nakladatelstvím Oftis v Ústí nad Orlicí. Publikoval do pěti sborníků SVČS (viz kap. Publikační činnost).

Jiří Faltus – básník, satirik, člen Obce spisovatelů a místopředseda Sdružení autorů literatury pro děti a mládež. Bývá členem poroty literární soutěže *Pardubické střípky* a je také členem redakční rady bulletinu *Kruh*. Spolupracuje s vydavatelstvím Oftis v Ústí nad Orlicí. Jako autor píše sbírky poezie pro děti i dospělé. V roce 2004 obdržel pamětní medaili za přínos k rozvoji města Lanškrouna.⁸² Z kulturních akcí se podílí na literární soutěži pro mládež v Lanškrouně. Taktéž přispěl do čtyř literárních sborníků SVČS.

MUDr. Václav Franc – prozaik, básník a dramatik, člen Obce spisovatelů a Unie českých spisovatelů. Ve Středisku působí jako tajemník. Vyniká jako organizátor a moderátor literární soutěže humoru *Řehečská slepice*. Vede literární časopisy – KOBRA (kulturní občasník regionálních autorů) a ČAJ (Časopis autorů Jičínska). Získal ocenění v několika soutěžích v próze i poezii, např. v literárních soutěžích Literární Vysočina, Mělnický Pegas ad. Přispívá do almanachů spolku v Jičíně a do sborníků vydávaných SVČS.

⁸⁰ *Středisko východočeských spisovatelů* [online]. ©2011 [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <http://www.spisovatelevc.cz/%EF%BB%BFoceneni-doc-phdr-jiriho-hrabince-csc/>

⁸¹ Soupis ocenění členů Střediska východočeských spisovatelů. *Kdo je kdo ve Východočeském středisku Obce spisovatelů*. Ústí nad Orlicí: Oftis, 2009, s. 29.

⁸² Tamtéž.

Důležité je také zmínit další aktivní členy, kteří patří k zakládajícím členům Střediska. Věnovat se budu opět těm členům, kteří se ve Středisku prosadili organizačně nebo svými literárními počiny a iniciací literárněkulturních akcí. Mezi tyto členy patří:

Petr Musílek – básník, prozaik a publicista, člen Obce spisovatelů. Byl prvním předsedou Střediska, ovšem velmi krátkou dobu, než se předsednictví ujala Marcella Marboe.⁸³ Z kulturních akcí organizuje festival *Literární Vysočina*. Publikuje v časopiseckých periodikách Střediska a publikačně také přispěl do čtyř sborníků SVČS.

PhDr. Lubomír Macháček – prozaik, psycholog, člen sekce autorů detektivní a dobrodružné literatury (AIEP). Vykonává předsedu odborné poroty literární soutěže *O pardubický pramínek* a *Pardubické střípky*. Píše knihy pro děti a povídkové knihy s kriminální tematikou. Byl zařazen sdružením AIEP do výboru nejlepších detektivních povídek desetiletí.⁸⁴ Svou publikační činností přispívá v literárních časopisech a taktéž publikoval v pěti sbornících SVČS.

Mgr. František Uher – básník, prozaik, člen Obce spisovatelů, Unie spisovatelů a sdružení AIEP. Je vedoucí literární sekce v oblasti prózy. Přispívá do literárních časopisů a sborníků (také do sborníků SVČS). Zasedá v odborné porotě literární soutěže *Pardubické střípky*. Byl oceněn několika literárními cenami, např. sdružením AIEP za nejlepší dětskou povídku roku (1998, 2003, 2011), obdržel sdružením AIEP cenu Agathy Christie (2010) nebo cenu Unie spisovatelů za sbírku aforismů (2007).

⁸³ Podle ústního sdělení Hany Cihlové, vedoucí oblasti Pardubicko – město Střediska východočeských spisovatelů dne 21. 2. 2019.

⁸⁴ Soupis ocenění členů Střediska východočeských spisovatelů. *Kdo je kdo ve Východočeském středisku Obce spisovatelů*. Ústí nad Orlicí: Oftis, 2009, s. 31.

7 LITERÁRNÍ A KULTURNÍ AKCE

Středisko se především snaží o to, aby plnilo své základní funkce. Mezi tyto funkce patří společné setkávání příznivců literatury, umožnění lepších startů pro své členy, např. prostřednictvím společných publikací, spolupráce s jinými organizacemi a institucemi, ale především snaha šířit literární povědomí o východočeských autorech mezi veřejnost prostřednictvím literárních a kulturních akcí. Nejdůležitější činnost Střediska vytvářejí samotní členové, kteří sami organizují literárněkulturní akce ve svém regionu a prostřednictvím toho prezentují působení SVČS. Akce pořádané členy jsou tedy nezbytné pro to, aby byla vidět vlastní aktivita Střediska navenek. Středisko může členům pomoci obstarat prostory či financovat propagaci na jejich pořádané akce.⁸⁵

Dále se Středisko snaží podporovat mladé začínající autory, kteří mají šanci se rekrutovat z účastníků literárních soutěží, které Středisko pořádá. Formou těchto literárněkulturních akcí se mohou členové SVČS snažit upozornit na mladé talentované autory a ti pak mohou snáz ve své tvorbě pokračovat dál. Středisko se snaží tyto nadějné talenty prosadit v literárním trhu. V rámci této pomoci se může jednat například o grantový projekt, který je postaven na vydávání prvotin začínajícího autora.⁸⁶

S aktivitami členů Střediska se setkáváme v celém průběhu roku, avšak nejintenzivněji na podzim, kdy se koná Východočeský umělecký maraton. Tam se účastníci literárního života setkávají s umělci na různě zaměřených besedách, literárních večerech, autorských čteních, divadelních představeních, křtech knih či vernisážích. *„Navzdory trvalým finančním těžkostem, nezájmu státních kulturních institucí a nezbytnosti permanentního shánění sponzorů vznikla a pozoruhodně se ujala tradice podzimních literárních maratonů a ve spolupráci s knihovnami také literárních a výtvarných soutěží pro děti a mládež, které přinášejí potěšitelné výsledky.“*⁸⁷

Prvním předznamenáním akcí Střediska bylo již zmíněné jmenování doc. PhDr. Jana Dvořáka, CSc. v roce 2003 čestným předsedou. Tato akce se konala pod záštitou pardubické radnice a tehdejšího primátora Ing. Jiřího Strítezského, který zaštilil první významnou akci

⁸⁵ Východočeské středisko Obce spisovatelů – zápis z jednání členské schůze z roku 2010. Archiv Střediska východočeských spisovatelů. Krajská knihovna v Pardubicích, oddělení kulturních služeb.

⁸⁶ ČERNOŠOVÁ, Eva. Osobní rozhovor se současnou předsedkyní Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam], Pardubice 23. 1. 2019. Uloženo v archivu autorky.

⁸⁷ UHER, František. Krátké ohlédnutí za dlouhými roky. *Výroční publikace Střediska východočeských spisovatelů 2000-2015*. Ústí nad Orlicí: Ofis, 2015, s.8.

Střediska, poskytl slavnostní sál radnice a sám se také jmenování zúčastnil.⁸⁸ Největší a celostřediskovou akcí zůstává Východočeský umělecký maraton, pořádaný ve více oblastech východních Čech, a proto na něm spolupracuje většina členů svými akcemi, které zaštiťuje samotný Maraton. Z tohoto důvodu se budu nejdříve věnovat této nejobsáhlejší akci Střediska a na ni navážu s konkrétními regionálními akcemi menšího rozsahu, které si organizují členové SVČS individuálně. „Činnost jednotlivých členů je základem práce Střediska. Nedělá to každý, máme řadu lidí pasivních, ale právě ti aktivní, kteří něco pořádají, ti především dělají to Středisko.”⁸⁹

Mezi akce pořádané členy patří literární soutěže pro děti a mládež *Pardubické střípky* (viz kap. níže) či *O pardubický pramínek* (akce Krajské knihovny, do které se aktivně jako předseda poroty zapojuje Lubomír Macháček). Dále sem patří přehlídka mladých autorů *Pardubické poetické setkání* (viz kap. níže), *Večery u notáře* (pořady v kavárně U notáře v Havlíčkově Brodě pořádané JUDr. Ladislavem Vondrákem), *Literární Chotěboř*, *Literární Vysočina*, *Dny poezie* v Broumově (viz kap. níže), literární soutěž humoru *Řehečská slepice* v Jičíně, festival *Jičín – město pohádky* nebo *Východočeský literární salón* v Hradci Králové (autorská čtení a setkání s autory východních Čech). V rámci uměleckého Maratonu probíhaly i *Večery múz*, které se konaly v prostorách Krajské knihovny v Pardubicích. Jednalo se ale pouze o jednorázovou akci, kterou pořádala výtvarná sekce. Byly to večery, kde měli autorská čtení členové Střediska a byly zde zahrnuty i ukázky z tvorby výtvarníků. Kvůli malému zájmu veřejnosti i malé aktivitě členů tato akce zanikla.⁹⁰

Tyto literárněkulturní akce jsou součástí tradičního Východočeského uměleckého maratonu, kterému nyní budu věnovat samostatnou kapitolu. Zvláště se pak budu věnovat vybraným konkrétním akcím, které samostatně blíže představím. Analyzovat budu především ty akce, které nejvíce formují literárněkulturní život a mají dlouhodobou tradici i nadregionální charakter.

⁸⁸ MARBOE, Marcella. Maratóny. *Výroční publikace Střediska východočeských spisovatelů 2000-2015*. Ústí nad Orlicí: Oftis, 2015, s.18.

⁸⁹ ČERNOŠOVÁ, Eva. Osobní rozhovor se současnou předsedkyní Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 23. 1. 2019. Uloženo v archivu autorky.

⁹⁰ CIHLOVÁ, Hana. RE: *Bakalářská práce* [e-mailová komunikace]. 6. 2. 2019, 10:36 CET [cit.2019-02-07]. Uloženo v archivu autorky.

7.1 Východočeský umělecký maraton

Nejdůležitější akcí Střediska a v současné podobě jeho neoddělitelnou a pravidelnou součástí je Východočeský umělecký maraton, který má především literárnědramatickou podobu, ale prolínají se v něm i další umělecké sféry. Pořádá se pravidelně na podzim od roku 2005. Jeho cílem je prezentovat široké veřejnosti činnost Střediska a zprostředkovat také možnost seznámení se s autory a zároveň členy SVČS, a to prostřednictvím besed, autorských večerů nebo literárních setkání. Středisko se dále snaží oslovit děti a mládež formou literárních, výtvarných a interpretačních soutěží.⁹¹ Maraton tedy pojímá několik akcí, které se v jeho pravidelném konání na podzim sdružují pod toto označení jako jeden celek literárních a kulturních akcí všech iniciativních členů.

Maraton si každoročně vytyčuje dva hlavní ideové cíle, kterých se snaží během svého působení dosáhnout, aby jeho akce byly úspěšné. Prvním cílem je prezentovat uměleckou činnost, posilovat kulturní rozmanitost v regionu a dát příležitost co největšímu okruhu návštěvníků ztotožnit se s uměleckou součástí regionu. A tím druhým cílem je již zmíněná příležitost dětem a mladým začínajícím autorům poskytnout možnosti k iniciativě vlastní tvorby a k aktivnímu kontaktu s literaturou, hudbou nebo s výtvarným a dramatickým uměním.⁹²

První projekt Maratonu v roce 2005 probíhal v šesti městech východních Čech – v Pardubicích, Hradci Králové, Chrudimi, Chotěboři, Havlíčkově Brodě a Ústí nad Orlicí. Tehdy byl označen pouze jako „literární Maraton“. Probíhal ve spolupráci s Krajskou knihovnou a podpořil ho i magistrát a krajský úřad v Pardubicích. Druhý Maratón měl již podobu literárnědramatickou. Bylo také ustanoveno, že v rámci každého Maratonu bude vydán sborník spisovatelů SVČS. Čtvrtý Maratón již nesl přívlastek „umělecký“, jelikož se v něm poprvé promítly všechny sekce Střediska.⁹³

⁹¹ KOPECKÁ, Věra. *Bulletin Kruh a další aktivity Střediska východočeských spisovatelů*. Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové: sekce Naše téma [online]. 2014, roč.24, č. 2, [cit. 2019-01-13]. Dostupné z: <https://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20140211>

⁹² Výroční zpráva. *Středisko východočeských spisovatelů* [online]. ©2011-2015 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: http://www.spisovatelevc.cz/wp-content/uploads/vyrocní_zprava/application/pdf/svcs_vyrocní_zprava_2010.pdf

⁹³ MARBOE, Marcella. *Maratóny. Výroční publikace Střediska východočeských spisovatelů 2000-2015*. Ústí nad Orlicí: Oftis, 2015, s.18-19.

Zahájení Maratonu se udává října a celá akce trvá až do prosince, avšak jeho samotný úvod probíhá již v září. Maraton má totiž i své předkokany, například někteří členové mají v září svá autorská čtení. Slavnostní zahájení probíhá v Pardubicích a zakončení poté v Hradci Králové. V Pardubicích se pro zahájení využívá prostor historického sálu Pardubické radnice. Dříve probíhalo i zakončení v Pardubicích, což bylo zapříčiněno především tím, že v Hradci Králové chybělo větší povědomí o Středisku. Na Královehradecku se Středisko stalo známějším až především zásluhou Věry Kopecké, díky níž tam fungují *Broumovské dny poezie*, ale v samotném Hradci Králové se žádné akce nepořádaly, a tak se tato oblast do popředí dostala i hlavně díky Maratonu.⁹⁴

Na uměleckém Maratonu členové pracují během celého roku, než se samotná akce uvede do provozu, neboť je to akce náročná na organizaci. Prvním krokem tedy je, že se musejí jednotlivé akce dopředu připravit, především ty celostřediskové. Na únorové schůzi se domlouvá, kde se budou shánět peníze na jednotlivé akce Maratonu, jelikož se granty vypisují většinou na půl roku dopředu. Následně se připravují náměty na soutěže a plánují se termíny, přičemž konkrétní členové posílají nápady na svoje besedy a zapojují je do svého harmonogramu. Některé akce jsou potvrzené až po první polovině září, tudíž se poté do programu doplňují, ale do první poloviny září už by se mělo o většině vědět. „*Nenavštívím všechny akce Maratonu, protože se nějaké akce překrývají. Ale jsem ráda, že se na tom zakončení setkáme a tam se dozvíme, jak to na akcích probíhalo, kdo na jakých akcích byl, jaká byla účast a jak si to ti hosté užili.*“⁹⁵

Součástí Maratonu nejsou pouze konkrétní pravidelné akce členů. V rámci Maratonu také probíhají i samostatná autorská čtení, besedy s autory, vernisáže obrazů nebo autogramiády. Besedy s autory probíhají většinou v knihovnách (v Krajské knihovně v Pardubicích nebo Vědecké knihovně v Hradci Králové).

Ohlasy z proběhlých akcí Maratonu přicházejí následně v různých podobách. Dočíst se o nich můžeme v bulletinu *Kruh*, kde je o Maratonu informováno ve formě článků, reportáží a fotografií z jednotlivých akcí. Ohlasy probíhají také v podobě vysílání v Českém rozhlasu nebo v České televizi, ale i v dalších médiích – regionálních tiscích a rádiích.⁹⁶

⁹⁴ ČERNOŠOVÁ, Eva. Osobní rozhovor se současnou předsedkyní Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 23. 1. 2019. Uloženo v archivu autorky.

⁹⁵ Tamtéž.

⁹⁶ Výroční zpráva. Středisko východočeských spisovatelů [online]. ©2011-2015 [cit. 2019-01-17]. Dostupné z: http://www.spisovatelevc.cz/wp-content/uploads/vyrocní_zprava/application/pdf/svcs_vyrocní_zprava_2009.pdf

V těchto různých formách tedy ještě můžeme spatřit poslední dozvuky samotného Maratonu. „Není to tak, že bych zasahovala do aktivit jednotlivých členů, kteří si pořádají vlastní akce. Tam se ráda přijedu podívat, často mě zvou ať už do nějaké poroty nebo jako hosta, takže mám často možnost to poznat i z druhé strany neorganizační.“⁹⁷

7.1.1 Pardubické střípky

První z literárních a výtvarných soutěží, které se budu více věnovat, nese název *Pardubické střípky*. Tato akce s celorepublikovou působností je určena pro žáky základních a studenty středních škol a bývá nedílnou součástí Východočeského uměleckého maratonu. Cílem projektu je nabídnout příležitost dětem a mládeži realizovat vlastní literární a výtvarnou tvorbu a tím rozvíjet svůj talent. „*Sice ji vyhlašuje, a hlavně financuje knihovna, ale Středisko je hlavním iniciátorem a podílí se na soutěži podstatně víc, hlavně v porotách. S nápadem této soutěže skutečně přišlo SVČS.*“⁹⁸

Soutěž každoročně zajišťuje Hana Cihlová ve spolupráci s Krajskou knihovnou. První ročník této literární a výtvarné soutěže se konal v roce 2009 v Přelouči v rámci Východočeského uměleckého maratonu a zúčastnilo se ho sedmnáct škol. Následně se slavnostní předávání cen konalo v Domě hudby (do roku 2017, kdy zde skončilo detašované pracoviště Střediska), kde program zpestřovali svými vystoupeními studenti pardubické konzervatoře. V současné době se pro tyto účely využívá Kašparův sál krajského úřadu v Pardubicích.

Práce úspěšných účastníků je zveřejňována v bulletinu *Kruh* a výtvarné práce v prostorách Krajské knihovny. Z oceněných výtvarných děl je vypracována souborná kolekce, která je k dispozici výstavám pro různé kulturní instituce nejen v Pardubickém kraji. Úspěšní účastníci mohou následně počítat s odbornou podporou zkušených autorů při svých dalších tvůrčích počinech. Účastníci jsou nadále vedeni v adresáři vyhlašovatele pro případné aktivity, které jsou pro ně připravovány, např. autorská čtení začínajících autorů,

⁹⁷ ČERNOŠOVÁ, Eva. Osobní rozhovor se současnou předsedkyní Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 23. 1. 2019. Uloženo v archivu autorky.

⁹⁸ CIHLOVÁ, Hana. *RE: Bakalářská práce* [e-mailová komunikace]. 6. 2. 2019, 10:36 CET [cit.2019-02-07]. Uloženo v archivu autorky.

literární soutěže, tvůrčí dílny apod.⁹⁹ „*Pardubické střípky se ujaly a jednou bylo i přes dvě stě příspěvků. Střípky mají část výtvarnou a literární, takže i v té výtvarné se ze stran základních škol také projevil zájem.*”¹⁰⁰

Soutěž se vyhlašuje v září a slavnostní vyhlášení výsledků a předání cen připadá na listopad. Vyhlášovatelé spolupracují s odbornými lektory, kteří posuzují a vyhodnocují jednotlivé příspěvky. Porota je tvořena členy literární a výtvarné sekce SVČS. Ze Střediska v porotě působí Lubomír Macháček, František Uher, Jiří Faltus, Marcella Marboe a dále pedagogové a bývalí úspěšní účastníci soutěží.

Tato soutěž se těší mezi školami vzrůstajícímu zájmu a čím dál více se o ni zajímají školy i mimo Pardubický kraj. Prvního uvedení se účastnilo sedmnáct regionálních škol a následující roky se přihlásily také školy např. Z Hradce Králové, Chotěboře, Písku, Šumperka, Moravského Krumlova, Prostějova, Prahy i Brna.¹⁰¹ Soutěž je vždy vyhlašována na konkrétní téma, které v mnohých případech koresponduje s mottem celoročního projektu či mezinárodním tématem určitého roku (pro přehled schéma níže). Nalezneme v ní pět kategorií podle ročníků základních a středních škol. Forma práce a technika je libovolná, závazné je pouze zaměření na výtvarné nebo literární projevy. Příspěvky mohou být napsané v próze i poezii. Ocenění autoři obdrží různé ceny, např. knižní či výtvarné potřeby.

Pardubické střípky – minulá témata: (počet příspěvků/zúčast. školy):¹⁰²

- 2009 - Domy vyprávějí (výtv. – 60; lit. – 41/17)
- 2010 - Když se tak trochu bojím... (výtv. – 84/15; lit. – 118/42)
- 2011 - O čem často přemýšlím (výtv. – 67/9; lit. – 142/30)
- 2012 - Na návštěvě u Pernštejnů (výtv. – 84/8; lit. – 75/16)
- 2013 - Voda – živel i přítel (výtv. – 218/14; lit. – 154/21)
- 2014 - Tajemství hudby (výtv. – 174/13; lit. – 118/17)
- 2015 - Co dokáže lidské ruce (výtv. – 121/11; lit. – 152/30)
- 2016 - Nikdo není poražený (výtv. – 101/9; lit. – 161/36)
- 2017 - Velké překvapení (výtv. – 135/8; lit. – 161/30)
- 2018 - Hrdinové hodní následování (výtv. – 65/8; lit. – 108/28)

⁹⁹ Zpráva o činnosti SVČS 2015. *Středisko východočeských spisovatelů* [online]. ©2011-2015 [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: http://www.spisovatelevc.cz/vyrocní_zprava/

¹⁰⁰ CIHLOVÁ, Hana. Osobní rozhovor s vedoucí oblasti Pardubicko – město Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 18. 10. 2018. Uloženo v archivu autorky.

¹⁰¹ Podle ústního sdělení Hany Cihlové, vedoucí oblasti Pardubicko – město Střediska východočeských spisovatelů dne 21. 2. 2019.

¹⁰² Přehledové schéma podle soutěže Pardubické střípky sestavila Hana Cihlová pro účel této práce.

7.1.2 Pardubické poetické setkání

S přehlídkou mladých literátů *Pardubické poetické setkání*, organizovanou od roku 1996, je to obdobné jako se soutěží *O pardubický pramínek*, která je pořádána Krajskou knihovnou. Akci organizuje oddělení regionálních a kulturních služeb Krajské knihovny a SVČS hraje především formální roli. Pardubické poetické setkání bylo ustanoveno jako spolupráce knihovny i Střediska, a proto se uvádí jako akce obou, i přes to, že hlavním pořadatelem zůstává knihovna.¹⁰³ Ze Střediska zde působila opět Hana Cihlová, která tuto akci pořádala v rámci Východočeského uměleckého maratonu, a v porotě působil Lubomír Macháček.

Původní název této akce zněl „O stuhu města Pardubice“ a zpočátku se jednalo pouze o přehlídku literátů a vyhledávání talentů. Časem o tuto akci byl menší zájem, a tak se Hana Cihlová rozhodla vyhlásit ještě kategorii literátů. V současné podobě se tak jedná o přehlídku studentů v recitaci a autorském čtení, která se koná v prostorách Divadla 29 v Pardubicích.

Recitátoři si připravují jakýkoli text z české i světové literatury. Literáti si zase na ukázkou připravují svou vlastní tvorbu. Studenti vystupují ve třech kategoriích podle daného věku. Porota vybírá mezi recitátory a literáty nejzajímavější vystoupení a nejlepší soutěžící obdaruje cenou. V programu soutěžní přehlídky je zařazená i tvůrčí dílna. Této přehlídce se nejvíce účastní žáci ZUŠ Chrudim, Gymnázia Boženy Němcové v Hradci Králové, Gymnázia Svitavy, Gymnázia Dašická v Pardubicích i dalších škol.

7.1.3 Dny poezie v Broumově

Významnou akcí pro královehradeckou oblast jsou *Broumovské dny poezie*, které se konají od roku 1999 v Broumově, v Křinicích ale i dalších městech. Jedná se o vícedenní setkání českých a polských básníků spojené s výtvarnými výstavami, workshopy a výjezdem do Polska. Broumovské dny chtějí obohatit kulturní život města, přiblížit studentům současnou poezii a jejich tvůrce, představit zúčastněné autory a obohatit jejich tvorbu o novou inspiraci. Tuto akci pořádá Věra Kopecká, která se zde prezentuje vernisážemi

¹⁰³ CIHLOVÁ, Hana. RE: *Bakalářská práce* [e-mailová komunikace]. 6. 2. 2019, 10:36 CET [cit.2019-02-07]. Uloženo v archivu autorky.

svých fotografií. Díky ní se na této akci představují hosté z celé České republiky ale i z Polska, Slovenska, Ukrajiny nebo Bulharska. Zahraniční hosté zde prezentují svou tvorbu a s dalšími autory si předávají své literární zkušenosti.

Během Dnů poezie dále probíhají různě zaměřené přednášky, diskuse či tvůrčí dílny, v nichž mohou mladí autoři porovnávat své práce se staršími zkušenějšími kolegy a publikovat své práce ve sborníku ze Dnů poezie. V prvním ročníku probíhalo pouze autorské čtení a následné posezení, od druhého ročníku jsou v programu zařazeny také tvůrčí dílny. V rámci desátého ročníku vydala Věra Kopecká antologii poezie účastníků předešlých ročníků, ale i další publikace věnované Broumovsku. Ohlasy ze Dnů poezie probíhají např. ve formě článků v regionálním tisku.¹⁰⁴

Obr. č. 1 - Dny poezie v Broumově 2018

¹⁰⁴ KOPECKÁ, Věra. RE: *Broumovské dny poezie* [e-mailová komunikace]. 25. 2. 2019, 9:55 CET [cit.2019-02-25]. Uloženo v archivu autorky.

7.1.4 Laskavé večery ve Slatiňanech

Dalším pravidelným pořadem s dlouhodobou tradicí, hojnou účastní a dobrou pověstí jsou *Laskavé večery*, ve kterých se prolíná hudba, literatura a výtvarné umění. Pořádají se v kulturním domě ve Slatiňanech a jsou organizovány pravidelně každý měsíc od roku 2003, a to i v rámci Východočeského uměleckého maratonu. Organizátorem této kulturní akce je člen SVČS slatiňanský spisovatel Zdeněk Jirásek, který spolupracuje s Městskou knihovnou Slatiňany. Prvních pět dílů neslo název „Slatiňanský literárněhudební večer“ a pořádaly se v místní kavárně do 20. ročníku, kdy se kavárna uzavřela, a tak se Laskavé večery přemístily do Společenského domu. Laskavé večery se pořádají nejčastěji v úterý nebo ve čtvrtek a hosté většinou zaplní celý sál.¹⁰⁵

Na tomto setkávání vystupují většinou amatéři, kteří píší poezii, povídky nebo mají přichystané hudební vystoupení. V několika pořadech se představili i autoři Střediska – Lukáš Vavrečka, Ladislav Pecháček, František Uher nebo Lubomír Macháček. Své vystoupení mají i odborníci, a to formou přednášky, např. doc. Jana Bartůňková hovořila o Jaroslavu Vrchlickém. Na tyto večery jsou zvaní i další významní hosté, vystoupil např. Ivan Martin Jirous, Alfréd Strejček, Martin Reiner, J. H. Krchovský nebo s hudebním číslem vystoupili Přemysl Rut s Markétou Potužákovou.

Obr. č. 2 - Laskavé večery ve Slatiňanech 2018

¹⁰⁵ JIRÁSEK, Zdeněk. *RE: Laskavé večery* [e-mailová komunikace]. 1. 3. 2019, 15:11 CET. [cit.2019-03-01]. Uloženo v archivu autorky.

8 PUBLIKAČNÍ ČINNOST

V této kapitole budu mapovat publikační tvorbu, které se Středisko věnuje a na níž spolupracují zpravidla všichni členové. První oblast, kam tato publikační činnost směřuje, jsou tematicky zaměřené sborníky. Tou druhou oblastí jsou poté časopisecké publikace. Kromě spolkového magazínu *Kruh* dále přiblížím vydávání ostatních časopiseckých periodik, které Středisko vydávalo také ve spolupráci s jinými institucemi.

Než se budu věnovat nejrozsáhlejší publikační činnosti SVČS, což jsou tematické sborníky, zmíním nejdříve drobnější publikace Střediska vytvořené ve spolupráci s jeho členy. Společně s Krajskou knihovnou vydalo SVČS v roce 2003 literární sborník *Tady a ted'*.¹⁰⁶ Jednalo se o první publikaci Střediska, tedy o jakési seznámení se členy SVČS. Na rozdíl od dalších sborníků se v tomto editor nesnažil o žánrovou či tematickou jednotnost. Sborník nabídl možnost publikovat renomovaným i začínajícím autorům. Obsahem jsou vybrané ukázky z děl prozaiků i básníků a na konci nalezneme stručné informace o publikujících autorech. Ze členů SVČS přispěli: František Uher, Jaroslav Jonáš, Petr Musílek, Josef Plachetka, Josef Krečmer, Zdeněk Jirásek, Milan Dušek, Jiří Faltus, Marcella Marboe, Ladislav Vondrák, Milada Večeřová, Lubomír Huml, Milan Kosař, Draga Zlatníková a Lubomír Macháček.

Publikaci obsahující informace o veškerých členech SVČS vydalo Středisko v roce 2009 pod názvem *Kdo je kdo*.¹⁰⁷ K výročí patnácti letům působení Střediska vyšla publikace s názvem *Výroční publikace Střediska východočeských spisovatelů 2000-2015*,¹⁰⁸ která zaznamenává činnost Střediska od svého vzniku po celých patnáct let. Dále Středisko vydalo antologii spisovatelů východních Čech ve spolupráci s literárním čtvrtletníkem *Paronyma*, katedrou literární kultury a slavistiky FF Univerzity Pardubice a katedrou bohemistiky PF UJEP pod názvem *Sever západ východ*.¹⁰⁹ Redaktory této antologie jsou Lukáš Vavrečka, Michala Dovrtělová, Aleš Misař a Lubomír Macháček. Tato antologie zahrnuje medailonky spisovatelů a ukázky z jejich tvorby. Ze členů SVČS oblasti Pardubicko jsou v této antologii zastoupeni: Jiří Lojín, Lubomír Macháček, Marcella Marboe, Eva Neméthová a Iva Tajovská; z oblasti Hradecko: Václav Franc, Věra Kopecká a Jan Dvořák;

¹⁰⁶ *Tady a ted'*: (literární sborník). V Pardubicích: Krajská knihovna v Pardubicích, 2003.

¹⁰⁷ *Kdo je kdo ve Východočeském středisku Obce spisovatelů*. Ústí nad Orlicí: Oftis, 2009.

¹⁰⁸ *Výroční publikace Střediska východočeských spisovatelů 2000-2015*. Ústí nad Orlicí: Oftis, 2015.

¹⁰⁹ VAVREČKA, Lukáš, ed. et al. *Sever, západ, východ. Svazek 5, Východní Čechy a Vysočina*. Vyd. 1. V Pardubicích: Štěpán Bartoš, 2013.

z oblasti Orlicko: Jiří Faltus, Martin Vídenský a Milan Dušek; z oblasti Vysočina: Petr Musílek, Miroslav Skačáni a František Uher.

8.1 Tematické sborníky

Od roku 2007 začalo Středisko vydávat tematicky zaměřené sborníky svých členů, jejichž editorem je Jiří Hrabinec. Na sbornících se podílí i členové Klubu, kteří nejsou renomovanými autory a nepatří do literární sekce. Sborníky obsahují úvodní slovo editora a následně medailonky o autorech a ukázky z jejich tvorby podle tematického zaměření. Na úvod a na konec sborníku je zařazována ilustrace některého člena výtvarné sekce. Pro zpřehlednění zde uvedu všechny sborníky i s jejich autory, neboť se ve všech případech jedná o členy SVČS (renomované autory i začínající autory).

*Dvanáct východočeských prozaiků*¹¹⁰ – je první název tematicky zaměřeného sborníku z roku 2007 (publikovali: Jiří Hrabinec, Jan Dvořák, Milan Dušek, Jiří Frýzek, Jiří Hrabinec, Blanka Kostřicová, Josef Krečmer, Lubomír Macháček, Marcella Marboe, Josef Plachetka, Iva Tajovská a František Uher).

*Šestnáct východočeských básníků*¹¹¹ – vydalo SVČS v roce 2008 (publikovali: Jana Bednářová, Jiří Faltus, Jiří Hrabinec, Blanka Hrdinová, Petr Chvojka, Věra Kopecká, Alena Kordíková, Josef Krečmer, Marcella Marboe, Petr Musílek, František Uher, Marta Urbanová, Martin Vídenský, Miloš Vodička, Ladislav Vondrák a Zdeněk Jirásek).

*Sedmnáct východočeských autorů literatury pro děti*¹¹² – vydalo SVČS v roce 2009 (publikovali: Jiří Faltus, Helga Hrabincová, Luboš Huml, Petr Chvojka, Věra Kopecká, Alena Kordíková, Josef Lukášek, Lubomír Macháček, Marcella Marboe, Petr Musílek, Jiří Popelka, Jan Stejskal, Roman Troják, Božena Tymichová, František Uher, Marta Urbanová, Jiřina Valachovičová).

*Třináct východočeských autorů povídek s tajemstvím*¹¹³ – vydalo SVČS v roce 2010 (publikovali: Milan Dušek, Jan Dvořák, Helga Hrabincová, Jiří Hrabinec, Petr Chvojka,

¹¹⁰ DVOŘÁK, Jan et al. *Dvanáct východočeských prozaiků: sborník povídek*. 1. vyd. Pardubice: Východočeské středisko Obce spisovatelů, 2007.

¹¹¹ HRABINEC, Jiří et al. *Šestnáct východočeských básníků: sborník poezie*. 1. vyd. Pardubice: Východočeské středisko Obce spisovatelů, 2008.

¹¹² FALTUS, Jiří et al. *Sedmnáct východočeských autorů literatury pro děti: literární sborník*. 1. vyd. Pardubice: Východočeské středisko Obce spisovatelů, 2009.

¹¹³ DUŠEK, Milan et al. *Třináct východočeských autorů povídek s tajemstvím: literární sborník*. 1. vyd. Pardubice: Východočeské středisko Obce spisovatelů, 2010.

Josef Kraus, Lubomír Macháček, Marcella Marboe, Petr Musílek, Jan Stejskal, Antonín Šlechta, František Uher a Marta Urbanová).

Třináct východočeských začínajících autorů¹¹⁴ – vydalo SVČS v roce 2011 (publikovali: Zdeněk Bažant, Marie Černá, Eva Černošová, Iva Horáková, Josef Kouba, Hana Křivánková, Alina Kulakovská, Daniela Málková, Eva Némethová, Vladimír Sokol, Antonín Šlechta, Petra Štarková a Marie Ungrádová).

Šestnáct východočeských autorů humoru¹¹⁵ – vydalo SVČS v roce 2012 (publikovali: Zdeněk Bažant, Jiří Faltus, Václav Franc, Zdeněk Jirásek, Josef Kouba, Josef Kraus, Hana Křivánková, Marcella Marboe, Petr Musílek, Miroslav Skačáni, Vladimír Sokol, Antonín Šlechta, František Uher, Marie Ungrádová, Marta Urbanová a Martin Vídenský).

Dvacet šest východočeských autorů o ženách a pro ženy¹¹⁶ – vydalo SVČS v roce 2015 (publikovali: Zdeněk Bažant, Jana Bednářová, Eva Černošová, Milan Dušek, Václav Franc, Monika Hojná, Jiří Hrabinec, Petr Chvojka, Oldřich Karmazín, Věra Kopecká, Alena Kordíková, Josef Kouba, Josef Kraus, Miroslav Kubíček, Zdenka Líbalová, Marcella Marboe, Libuše Matysíková, Milan Richter, Miroslav Skačáni, Jan Stejskal, Libuše Šindlerová, Antonín Šlechta, Iva Tajovská, František Uher, Marta Urbanová a Jiřina Valachovičová).

Dvacet jedna východočeských autorů o mužích a pro muže¹¹⁷ – vydalo SVČS v roce 2016 (publikovali: Eva Černošová, Milan Dušek, Václav Franc, Pavel Frydrych, Petr Chvojka, Zdeněk Jirásek, Jaroslav Jonáš, Věra Kopecká, Josef Kouba, Josef Franc, Václav Krejčík, Alina Kulakovská, Lubomír Macháček, Marcella Marboe, Libuše Matysíková, Olga Novotná, Jan Stejskal, Libuše Šindlerová, Jindřich Tošner, František Uher a Marta Urbanová).

¹¹⁴ BAŽANT, Zdeněk et al. *Třináct východočeských začínajících autorů: literární sborník*. 1. vyd. Pardubice: Středisko východočeských spisovatelů, 2011.

¹¹⁵ FALTUS, Jiří et al. *Šestnáct východočeských autorů humoru: literární sborník*. 1. vyd. Pardubice: Středisko východočeských spisovatelů, 2012.

¹¹⁶ BAŽANT, Zdeněk et al. *Dvacet šest východočeských autorů o ženách a pro ženy: literární sborník*. 1. vyd. Pardubice: Středisko východočeských spisovatelů, 2015.

¹¹⁷ ČERNOŠOVÁ, Eva et al. *Dvacet jedna východočeských autorů o mužích a pro muže: literární sborník*. 1. vyd. Pardubice: Středisko východočeských spisovatelů, 2016.

*Dvacet pět východočeských autorů o cestách a cestování*¹¹⁸ – vydalo SVčS v roce 2017 (publikovali: Eva Černošová, Milan Dušek, Václav Franc, Monika Hojná, Jiří Hrabinec, Jaroslav Jonáš, Věra Kopecká, Alena Kordíková, Miroslav Kubíček, Alina Kulakovská, Zdenka Líbalová, Marcella Marboe, Jana Maternová, Libuše Matysíková, Jaroslava Paštíková, Milan Richter, Miroslav Skačáni, Libuše Šindlerová, Antonín Šlechta, Jindřich Tošner, František Uher, Marta Urbanová, Jiřina Valachovičová, Martin Vídenský a Draga Zlatníková).

*Dvacet jedna východočeských autorů o zvířatech a lidech*¹¹⁹ – vydalo SVčS v roce 2018 (publikovali: Jana Bednářová, Eva Černošová, Milan Dušek, Jiří Faltus, Václav Franc, Alžběta Hubálková, Věra Kopecká, Josef Kouba, Alina Kulakovská, Jiří Lojín, Lubomír Macháček, Marcella Marboe, Jana Maternová, Libuše Matysíková, Olga Novotná, Milan Richter, Miroslav Skačáni, Libuše Šindlerová, František Uher, Marta Urbanová a Luboš Zelený).

Poslední publikace sborníku ukončila jubilejní svazek jednotné řady publikací a tím se uvažuje o završení této řady.¹²⁰ „*Máme za sebou deset tematicky zaměřených sborníků a v podstatě každý náš člen má šanci publikovat. Bývá to součástí Maratonu, tedy křest sborníku a jeho uvedení. Od ledna by měly v každý měsíc vycházet medailonky o našich autorech v newsletteru Krajské knihovny a měly by dotvořit jakousi mozaiku východočeských autorů, zase aby taky místní lidé věděli, koho tady mají.*“¹²¹

8.2 Časopisecké publikace

Pravidelně vycházejícím periodikem Střediska je bulletin *Kruh*, který vznikl jako jeho spolkový magazín. Bulletinu *Kruh* budu věnovat samostatnou kapitolu, ale nejdříve je potřeba zmínit i další časopisecké publikace, které Středisko svého času vydávalo. Za vedení Střediska Lukášem Vavrečkou bylo spolu s *Kruhem* vydáváno několik dalších časopisů, se kterými SVčS spolupracovalo svou publikační činností.

¹¹⁸ ČERNOŠOVÁ, Eva et al. *Dvacet pět východočeských autorů o cestách a cestování: literární sborník*. 1. vyd. Pardubice: Středisko východočeských spisovatelů, 2017.

¹¹⁹ ČERNOŠOVÁ, Eva et al. *Dvacet jedna východočeských autorů o zvířatech a lidech: literární sborník*. 1. vyd. Pardubice: Středisko východočeských spisovatelů, 2018.

¹²⁰ *Středisko východočeských spisovatelů* [online]. ©2011-2015 [cit. 2019-01-18]. Dostupné z: <http://www.spisovatelevc.cz/sbornik-vychodoceskych-autoru-2018-pozvanka-k-ucasti/>

¹²¹ ČERNOŠOVÁ, Eva. Osobní rozhovor se současnou předsedkyní Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 23. 1. 2019. Uloženo v archivu autorky.

Literární čtvrtletník *Partonyma*, založený roku 2011 sdružující literární tvůrce, výtvarníky a fotografy, pod Střediskem vycházel v letech 2012 a 2013 (za předsednictví Lukáše Vavrečky). S odstoupením Lukáše Vavrečky z funkce předsedy *Partonyma* přestala vycházet pod záštitou Střediska, ale nadále se zachovala možnost publikace pro své členy. V roce 2014 *Partonyma* přešla pod vydavatelství Pavel Mervart a v roce 2015 pod katedru literární kultury a slavistiky FF Univerzity Pardubice.¹²² Na jejím obsahu se podílejí studenti, začínající autoři i hosté (v této době také členové SVčS). Sestává ze tří částí, jež se věnují odborné esejistice, publicistice, a pak především individuální literární tvorbě. V době, kdy *Partonyma* vycházela pod SVčS, publikovali v následujících číslech tito členové: Lukáš Vavrečka (5/2013, 6/2013, 9/2014, 12/2014), Lubomír Macháček (5/2013, 6/2013, 7-8/2013, 9/2014, 12/2014), Zdeněk Jirásek (5/2013, 6/2013), František Uher (6/2013, 7-8/2013), Milan Dušek (6/2013, 7-8/2013), Miloš Vodička (6/2013), Jiří Lojín (6/2013, 7-8/2013, 9/2014, 10-11/2014, 12/2014), Iva Tajovská (6/2013), Jan Dvořák (6/2013, 7-8/2013) a Jiří Faltus (6/2013). Spolupráce mezi *Kruhem* a *Partonymou* probíhala tak, že si tato dvě periodika navzájem poskytovala publikační možnosti, příspěvky či hosty. Přesto stále zůstal *Kruh* jako vnitřní periodikum Střediska, jež dává publikační možnosti svým členům.

Další publikací, kterou vydávalo Středisko za vedení Lukáše Vavrečky, bylo literární fórum *Elipsa* fungující v letech 2011–2013. Odpovědnými redaktory byli Lubomír Macháček a Lukáš Vavrečka. Vyšlo celkem sedm internetových čísel, do kterých přispívali členové Střediska ukázkami ze své tvorby.

Důležité je také zmínit se o literárněkulturním časopisu *Tahy* (dnes existující již v jiné podobě), kterou vydávala katedra literární kultury a slavistiky FF Univerzity Pardubice. Založena byla v roce 2007 a od té doby vyšlo celkem deset čísel. Právě s tímto časopisem spolupracovalo i SVčS a přispívali do něho jeho členové. Do roku 2010 redaktora vykonával Lubomír Macháček, který sháněl pro publikování do *Tahů* členy ze Střediska. Následně do roku 2016 zůstal redaktorem Lukáš Vavrečka. V prvním čísle ze SVčS publikovali: Lubomír Macháček, Jiří Hrabinec, Marcella Marboe a Jan Dvořák. Následně publikovali tito členové: Miloš Vodička (2008), Petr Musílek (2008), Lukáš Vavrečka (2009-2014), Lubomír Macháček (2009, 2014, 2016) a Iva Tajovská (2010).

¹²² Podle ústního sdělení Lukáše Vavrečky, bývalého předsedy Střediska východočeských spisovatelů dne 21. 2. 2019.

8.3 Bulletin *Kruh*

Bulletin *Kruh* vydává Středisko od roku 2005 a vychází pravidelně čtyři čísla ročně. Jedná se o nejvýznamnější publikační činnost Střediska s velkým prostorem pro publikaci všech svých literárně aktivních členů. Zároveň se jedná o dobrý prostředek k šíření informací a různých pozvánek. Nejdůležitější funkce bulletinu je tedy funkce informativní, a to především pro členy Střediska, jež bulletin informuje o jeho dění a nové tvorbě. Pro veřejnost však nepředstavuje takový zdroj informací, jelikož se jedná o menší zdroj v rámci informování o regionální literatuře. *Kruh* přináší nejen ukázky z tvorby členů, ale také informuje o vydaných knihách, pořádaných akcích, soutěžích, udělených cenách, významných jubileích a přináší recenze, rozhovory a jiné literární příspěvky svých členů.

S nápadem na vydávání bulletinu, který by informoval členy Střediska o literárním dění a zveřejňoval tvorbu členů, přišla první Marcella Marboe v roce 2004. „*Většina z nás byla dříve soustředěna kolem krajského nakladatelství Kruh v Hradci Králové, kde jsme začali nejprve ve sbornících a postupně vydávali i své první knížky, nelze se tedy divit, že jednoznačně zvítězil návrh KRUH.*“¹²³ Redaktory Kruhu vykonává Milan Dušek a Jiří Faltus. Důležitým požadavkem Střediska je, aby se bulletin stal časopisem celého Střediska, což znamená, aby se na vývoji a přispívání časopisu podíleli opravdu všichni členové. Proto Středisko usiluje o to, aby v každém čísle bylo co nejvíce příspěvků a aby se všichni publikačně prostrídali.¹²⁴

Od devátého čísla započínají bulletin celostránkové ilustrace některého člena výtvarné sekce. Od 17. čísla vychází jeho barevná obálka.¹²⁵ Obsah bulletinu se ustálil z největší části na literární tvorbu. Na začátek čísla jsou zařazovány rozhovory s členy SVČS pod názvem „Na slovíčko s“. V literární části jsou publikovány básně, povídky a úryvky z delších prací členů Střediska. Následující stránky jsou věnované mladým a začínajícím autorům, které nabízejí jak ukázky z tvorby členů Klubu SVČS, tak nejlepší práce studentů z literárních soutěží. V bulletinu dále najdeme rubriku „Host Kruhu“, v níž je představen většinou člen jiné organizace a přiložena je také ukázka z jeho tvorby. Důležitou část pak

¹²³ DUŠEK, Milan. Bulletin *Kruh*. *Výroční publikace Střediska východočeských spisovatelů 2000-2015*. Ústí nad Orlicí: Ofis, 2015, s. 24.

¹²⁴ KOPECKÁ, Věra. *Bulletin Kruh a další aktivity Střediska východočeských spisovatelů*. Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové: sekce Naše téma [online]. 2014, roč.24, č. 2 [cit. 2019-02-17]. Dostupné z: <https://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20140211>

¹²⁵ URBANOVÁ, Marta. Ohlédnutí. *Výroční publikace Střediska východočeských spisovatelů 2000-2015*. Ústí nad Orlicí: Ofis, 2015, s. 65.

tvoří „Ohlasy a recenze“, na kterých se největší měrou podílí František Uher a poskytuje tak reflexi na díla členů SVčS. Na konci čísla pak najdeme rubriku „Zaznamenáváme – Komentujeme“, která zahrnuje jubilea členů, informace o jejich vydaných knihách, o jejich úspěších v soutěžích, ale také ohlédnutí za proběhlými akcemi. V závěru je ještě zařazováno „Slovo čtenářky“, které je pojato jako zpětná vazba autorům, kteří publikovali některou svou tvorbu. Dočíst se můžeme i o nových přijatých členech do literární sekce nebo do Klubu. Bulletin doplňují i fotografie z členských schůzí nebo proběhlých akcí.

V rámci propagace Střediska se bulletin *Kruh* rozšiřoval i do knihoven, ale v současné době nabízí tištěné podoby za předplatné, a to jak členům, tak i knihovnám. V internetové podobě je možné jej volně stáhnout na webových stránkách SVčS. Bulletin *Kruh* vychází pravidelně v dubnu, v červnu, následně v říjnu při zahájení Maratonu a na konci roku při zakončení Maratonu.¹²⁶

¹²⁶ KOPECKÁ, Věra. *Bulletin Kruh a další aktivity Střediska východočeských spisovatelů*. Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové: sekce Naše téma [online]. 2014, roč.24, č. 2 [cit. 2019-02-17]. Dostupné z: <https://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20140211>

9 WEBOVÉ STRÁNKY

Pro prezentaci v mediálním prostředí SVČS spravuje webové stránky, v nichž zprostředkovává především aktuální dění Střediska a tím má hlavně informativní funkci pro ostatní členy. V dnešní digitální době jsou internetové stránky již nezbytnou součástí interpretace literárních organizací, neboť sehrávají důležitou roli pro svou prezentaci. Webové stránky Střediska představují svou činnost a prezentují všechny členy. Dostupnost internetu a aktuálnost stránek dává možnost široké veřejnosti sledovat aktivitu Střediska, především informace o chystaných akcích, na které jsou zvaní všichni zájemci o literární kulturu. Webové stránky Střediska se zrodily v roce 2008 (www.spisovatelevc.cz) a jejich administrátorem se stal Jiří Hrabinec. Následně přišla změna, která se týkala především obsahové stránky a vzniklo provizorní prostředí pro prezentaci Střediska na internetu (www.spisovatelevc.netside.cz). V současné době zůstává hlavním webem původní verze webových stránek, dnes již spravovaná Janem Černošem, která je nepřetržitě a pravidelně aktualizovaná.

Na webových stránkách SVČS jsou členům pravidelně zprostředkovávány tiskové zprávy, které informují o nadcházejících akcích, ale také podávají informace o těch uplynulých včetně ohlasů a fotografií. Především pak podávají informace k nadcházejícímu harmonogramu Východočeského uměleckého maratonu. V položce „O nás“ naleznou návštěvníci stránek informace o oblastech, sekcích a všech členech a dále pak i stručnou historii a současnou podobu Střediska. V položce „Administrativa“ jsou zahrnuty stanovy, výroční zprávy a zápisy ze schůzí. Ukázky z tvorby členů nabízí položka „Publikace“, která obsahuje elektronickou verzi informačního bulletinu *Kruh* i dříve vydávané publikace Střediskem (viz kap. Publikační činnost). Samostatnou kolonku mají i organizace a sponzoři podporující činnost Střediska pod názvem „Partneři“. V kolonce „Členství“ mohou zájemci o členství nalézt přihlášku a její podmínky, které musejí potenciální členové splňovat. Kontakty na členy výboru, předsedu Střediska, vedoucí sekcí a oblastí jsou k dispozici v položce „Kontakty“. Aktuálnost a bohatství informací, které jsou k dispozici na webových stránkách, závisí na aktivním přístupu každého člena Střediska.

10 BUDOUCÍ SMĚŘOVÁNÍ

V poslední části mé práce je pro bádání o literární organizaci nezbytné, abych se věnovala i jejímu budoucímu směřování. Prostřednictvím této kapitoly se pokusím přiblížit nejhlavnější cíle, o které Středisko od počátku svého vzniku usiluje, a bude se snažit je splňovat i do budoucna. Hlavní smysl vzniku Střediska, který jsem na začátku práce nastínila, tedy oživit regionální literaturu a obohatit region prostřednictvím umění, se podařil postupem času naplnit především vznikem různých společenskokulturních akcí, které podpořily rozvoj umění v regionu a také podpořily začínající autory. O tyto snahy bude Středisko nadále usilovat a snažit se, aby podporovalo regionální literaturu, obohacovalo umění a kulturní život v regionu i v dalších oblastech České republiky.

Důležité pro Středisko zůstává rozvíjení členské základny, a to hlavně o mladé talenty ale také další umělce z různých oblastí umění. S původními cíli se SVČS bude nadále snažit rozvíjet tvůrčí činnost svých členů, možnost působit na veřejnost, a především na mladou generaci, a tak obohacovat obyvatele regionu o kvalitní umělecké zážitky. I přes ne vždy příznivou finanční situaci se bude snažit nadále vydávat bulletin *Kruh* ve stejném rozsahu a případně další sborníky, v nichž umožní publikovat svým členům. Prostřednictvím webových stránek bude členskou základnu a veřejnost průběžně informovat o dění v organizaci, o svých členech a seznamovat je s tvorbou autorů. Nadále bude obohacovat literární život prostřednictvím autorských čtení, besed, přednášek apod. Bude se spolupodílet na organizaci literárních, recitačních a výtvarných soutěží pro děti a mládež a na organizaci dalších literárních akcí a festivalů. Rovněž chce nadále spolupracovat s ostatními uměleckými organizacemi a autory nejen v Čechách, ale i v zahraničí a také publikovat ve sdělovacích prostředcích.¹²⁷

Na druhé straně stále zůstává velký prostor týkající se internetu. Členové často vystupují v Českém rozhlase, který mladší generace nemusí poslouchat, a tak se SVČS bude více snažit neizolovat se tolik od moderních médií a fungovat více v mediálním prostředí. Dále bude usilovat o nadregionální působnost, což se některým členům a jejich tvůrčím

¹²⁷ Výroční zprávy. *Středisko východočeských spisovatelů* [online]. ©2011-2015 [cit. 2019-01-22]. Dostupné z: http://www.spisovatelevc.cz/wp-content/uploads/vyrocní_zprava/application/pdf/svcs_vyrocní_zprava_2011.pdf

aktivitám daří i v současnosti, ale do budoucna Středisko plánuje soutěž, která by měla nadregionální rozsah a mohla by více prozradit o Středisku mimo východní Čechy.¹²⁸

Zároveň chce usilovat o to, aby to tak fungovalo oboustranně, tedy aby členy obohatilo setkávání se s tvorbou jiných autorů. Dosud však ještě SVČS nenašlo konkrétní podobu, jak takovou akci zrealizovat, stejně tak jako nějaký projekt, který by měl nadregionální dopad, by Středisko časem chtělo umožnit. „*Ráda bych zachovala to dobré a tradiční co funguje, což jsou projekty publikační nebo Východočeský umělecký maraton. Ráda bych pracovala dál na tom, co už funguje, a to je ta větší otevřenost a větší spolupráce s jednotlivými kulturními institucemi jako jsou knihovny a univerzity.*“¹²⁹

¹²⁸ ČERNOŠOVÁ, Eva. Osobní rozhovor se současnou předsedkyní Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 23. 1. 2019. Uloženo v archivu autorky.

¹²⁹ Tamtéž.

ZÁVĚR

Na závěr této práce bych shrnula, čemu jsem se v jednotlivých kapitolách postupně věnovala a následně k čemu jsem v rámci mého bádání dospěla. Na úplný závěr bych shrnula hlavní činnost a specifičnost této organizaci v komparaci s jinými literárními organizacemi.

V první části této práce jsem se věnovala všeobecně tématu literární kultury a literárních organizací, abych téma Střediska východočeských spisovatelů uvedla do souvislosti s kontextem vývojové doby vzniku literárních organizací. Dále jsem také chtěla činnost literárněkulturní organizace, v tomto případě činnost SVČS, nejdříve přiblížit v kapitole týkající se literárněkulturního života v České republice. Právě literární festivaly a různé další literární a kulturní akce, které jsem ve zmíněné kapitole analyzovala, se promítají v celé mojí práci a souvisí s rozsáhlou činností Střediska. Pro novodobou organizaci, působící v mediálním prostředí, bylo důležité věnovat se literárním serverům jako součástí prezentace současných organizací a v této souvislosti i prezentace SVČS.

V následující praktické části jsem se věnovala už samotnému Středisku východočeských spisovatelů. V první polovině jsem mapovala historii této organizace a její postupný vývoj až do současné podoby. Představila jsem hlavní členění organizace na sekce a oblasti, které zároveň souvisejí s širokým působením Střediska a opět odrážejí i jeho samotný vývoj. Následně jsem blíže představila důležité členy, kteří sehrávají nejzásadnější roli ve Středisku. Do mého výběru jsem zahrnula ty členy, kteří se nějakým způsobem zasloužili o vývoj Střediska a něco nového do něho vnesli. Z hlediska důležitosti jsem představila ty členy, kteří se velkou měrou podílejí na formování literárněkulturního života ve svém regionu a také uvádějí Středisko do širšího povědomí veřejnosti.

V rámci názvu tématu této práce bylo důležité věnovat se literárním a kulturním akcím, které Středisko zprostředkovává, neboť právě členové a jejich kulturní akce formují tuto organizaci. Jelikož se jedná o společenství sdružující především spisovatele, je jeho neoddelitelnou součástí publikační činnost. Abych se opět věnovala organizaci jako samostatnému fenoménu, mapovala jsem pouze publikační činnost celého Střediska a společnou tvorbu členů, kterou se v průběhu fungování Střediska podařilo literárně činným autorům zrealizovat.

Abych alespoň v rámci závěru nastínila individuální tvorbu členů z literárních sekce, které jsem se v práci nevěnovala, shrnula bych, o jakou tvorbu se z největší části jedná. Mezi literárně aktivními členy je poměrně vyrovnané obsazení mužského a ženského zastoupení a stejně tak se nedá přesně určit, zda jsou více zastoupeni prozaici nebo básníci, jelikož jsou tyto dvě oblasti zastoupeny obě ve velké míře. Pár členů se věnuje i dramatické tvorbě, ale těch je v porovnání s prózou a poezií mnohonásobně menší počet. Co se týče žánrovosti, mnoho členů se věnuje próze a poezii pro děti a z populárních žánrů se tvorba často orientuje na detektivní příběhy nebo dívčí romány.

Zdůraznit bych chtěla také to, že se jedná o organizaci, která funguje i v současné době, tudíž jsem nezapomněla opomenout, jak se chce vyvíjet i do budoucna, jakých cílů chce nadále dosahovat a co nového by chtělo do svého působení vnést, aby její činnost byla ještě komplexnější. Touto částí jsem shrnula nejdůležitější činnost Střediska alespoň v tom nejzásadnějším, co vykonává. Jak jsem již v úvodu zmínila, neměla jsem prostor detailně se věnovat všem tématům spojených s činností této organizace. Zajisté by se této organizaci dalo věnovat i mnohem obsírněji, například tak mnohým dalším významným členům a dalším literárněkulturním akcím. Do popředí jsem tedy vnesla především to, co je podle mého názoru pro Středisko nejdůležitější součástí.

O samostatné organizaci a její činnosti se můžeme dočíst v různých publikacích, např. Střediskem vydaných sbornících a v dalších drobných publikacích, v literárních periodikách a na internetu. Dosud však nevznikla práce, která by mapovala celé Středisko od svého vzniku po současnost s celým svým působením. Prostřednictvím této práce jsem tedy chtěla SVČS uvést více do povědomí jako důležitou součást literární kultury ve východních Čechách. Tato organizace je přesto ještě pestřejší a má mnohem více dalších aktivních a talentovaných členů, které jsem do této práce nezahrnula. Právě to, co jsem do práce nezařazovala, se mohou zájemci dočíst v jiných zdrojích, jež poskytují zase jiné informace než moje bakalářská práce.

Při mém bádání o této literárněkulturní organizaci se mi postupně nastínila její hlavní činnost a zaměření, a to především díky přímé spolupráci s členy SVČS, kteří mi poskytli osobitý názor a já tak měla více různých pohledů. Lépe jsem tak měla možnost nahlédnout, jak tato organizace skutečně funguje a čím je pro regionální autory i východočeskou oblast specifická. Jak jsem v této práci již několikrát zmínila, a na konec bych to ještě ráda zdůraznila, pro Středisko je charakteristická velká spolupráce s mladými a začínajícími

autory, kterým se členové snaží různými způsoby napomáhat, a to především tak, aby začínající autoři mohli nadále rozvíjet svůj talent. Tou největší spoluprací členů a mladých autorů jsou literární soutěže, které jsou podle mého názoru velmi důležitou (možná nejobsáhlejší) složkou literárněkulturních aktivit, které Středisko zprostředkovává.

Středisko je také význačné tím, že poskytuje velkou možnost literárních příležitostí pro své členy. To je uzpůsobeno především tím, že většina členů je velmi iniciativní, ačkoli se jedná převážně o starší věkovou kategorii, a díky nim mohla vzniknout řada literárních sborníků a dalších publikací, na nichž se angažují. To je jeden z důležitých prostředků, jak se autoři sjednocují jako spolek a prezentují tak tvorbu východočeských spisovatelů.

Tím, že členové spolupracují i s autory nebo přímo organizacemi mimo východní Čechy, jejich působnost není omezena na regionální autory a má tak mnohem větší rozsah. To nejdůležitější, co Středisko tvoří a formuje, jsou literárněkulturní akce pořádané pro další příjemce, čímž se jim snaží přiblížit jak současný literární trh, tak autory, kteří v regionu působí a mohou díky těmto akcím šířit povědomí i do dalších oblastí celé republiky. Středisko totiž vykonává opravdu velkou snahu, aby obohacovalo literární život, a to nejenom v České republice, neboť Středisko pojímá i takové členy, kteří spolupracují se zahraničními autory, což je ve výsledku vidět i na konkrétních akcích pořádaných SVČS, kde se spolu s regionálními autory setkávají i další hosté (často zahraniční).

K čemu dalšímu jsem během mého bádání a seznamování se s touto organizací dospěla, a především co ji tvoří tak specifickou, je to, že ačkoli název této organizace zní „Středisko východočeských spisovatelů“, nejedná se pouze o spisovatele, jak název naznačuje. Středisko je otevřené opravdu všem umělcům a ocení každý příspěvek z jakékoli oblasti umění, tedy má zájem i o členy z hudební, výtvarné nebo dramatické sféry. Je samozřejmé, že ve Středisku převažují spisovatelé a literární sekce je tedy nejpočetnější, ale Středisko pojímá i nemalou část dalších umělců, kteří doplňují akce literární sekce o jiná vystoupení a různé formy prezentace.

Podle mého názoru je určitě důležité, aby takováto společenství existovala. Sdružují autory stejné oblasti a zájmů a můžou se tak spolupodílet na vlastních aktivitách v rámci svého sdružení. Sdružují takové jedince, kteří mají vztah k umění a kultuře, kteří se chtějí vzájemně podporovat, kteří mají ambice a chuť sdílet své literární počiny a podělit se o ně s ostatními. Takto zaměřené organizace se snaží napomoci literatuře a myslím, že toho tak

častěji dosáhnou jako jedno silné sdružení pokrývající velkou oblast. Autoři jsou tak zastoupeni ve větším celku, které má taky velkou reprezentativní funkci. Šíří poté povědomí o literatuře mezi veřejnost díky vlastní iniciativě aktivních členů. Mohou také spolupracovat s dalšími organizacemi či autory.

Toto shrnutí bych chtěla uzavřít svým názorem, že by se tato literárněkulturní organizace s dlouhodobou působností neměla opomíjet. I přes různé těžkosti, se kterými se organizace potýkala, má za sebou odvedený kus práce. Proto je také důležité vyzdvihnout některé členy – umělce i tvůrce kulturních akcí, kteří dokázali prosadit díky své iniciativě úspěšné akce pro různé věkové kategorie. Právě tuto celkovou práci Střediska je důležité ocenit, neboť se neustále snaží šířit literární povědomí o východočeské oblasti široké veřejnosti. Tato zásluha je připisována založení úspěšné organizace, která se snaží všechny tyto iniciativní tvůrčí lidi sdružovat.

POUŽITÉ ZKRATKY

ad.	a další
AIEP	Asociace autorů detektivní a dobrodružné literatury
apod.	a podobně
např.	na příklad
OS	Obec spisovatelů
resp.	respektive
SVČS	Středisko východočeských spisovatelů
tzv.	takzvaný

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Sekundární zdroje:

FIALOVÁ, Alena, ed. *V souřadnicích mnohosti: česká literatura první dekády jednadvacátého století v souvislostech a interpretacích*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2014. 817 stran. ISBN 978-80-200-2410-7.

Kdo je kdo ve Východočeském středisku Obce spisovatelů. Ústí nad Orlicí: Oftis, 2009.

MACHALA, Lubomír a kol. *Panorama české literatury*. [Sv.] 2, Po roce 1989. Vyd. 1. Praha: Knižní klub, 2015. 303 stran. ISBN 978-80-242-5054-0.

PIORECKÝ, Karel. *Česká literatura a nová média*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2016. Literární řada. 296 stran. ISBN 978-80-200-2578-4.

POSLEDNÍ, Petr. *Knihy bez záruky: čtenářská autobiografie*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2015. 217 stran. ISBN 978-80-7465-179-3.

TRÁVNÍČEK, Jiří. *Česká čtenářská republika: generace, fenomény, životopisy*. Vyd. 1. Brno: Host, 2017. 445 stran. ISBN 978-80-88069-50-8.

VANĚK, Miroslav a Pavel MÜCKE. *Třetí strana trojúhelníku: teorie a praxe orální historie*. 2., přepracované a doplněné vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. 326 stran. ISBN 978-80-246-2931-5.

Výroční publikace Střediska východočeských spisovatelů 2000-2015. Ústí nad Orlicí: Oftis, 2015. 78 stran. ISBN 978-80-7405-377-1.

Internetové zdroje:

České literární centrum | CzechLit. [online]. 2017. [cit. 2018-10-15]. Dostupné z: <https://www.czechlit.cz/cz/ceske-literarni-centrum/>

KOPECKÁ, Věra. Bulletin Kruh a další aktivity Střediska východočeských spisovatelů. Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové: sekce Naše téma [online]. 2014, roč.24, č. 2 [cit. 2018-11-13]. Dostupné z: <https://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20140211>

Obec spisovatelů ČR. [online]. 2014. [cit. 2018-10-15] Dostupné z: <https://www.obecspisovatelu.cz/o-obci-spisovatelu-cr/>

PEN klub. [online] 2016. [cit. 2018-10-15]. Dostupné z: <http://www.penklub.net/home>
Slovník české literatury po roce 1945. [online] ÚČL AV ČR. ©2016-2018. [cit. 2018-11-13] Dostupné z:

<https://www.slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1724&hl=organizace+>

Slovník české literatury po roce 1945. [online] ÚČL AV ČR. ©2016-2018. [cit. 2018-11-13] Dostupné z:

<https://www.slovníkceskeliteratury.cz/showContent.jsp?docId=1724&hl=organizace+>

Středisko východočeských spisovatelů [online]. ©2011 [cit. 2018-10-19]. Dostupné z: <http://www.spisovatelevc.netsite.cz>

Středisko východočeských spisovatelů [online]. ©2011-2015 [cit. 2018-10-15]. Dostupné z: <http://www.spisovatelevc.cz>

Unie českých spisovatelů [online]. 2017. [cit. 2018-10-15] Dostupné z: <http://www.uniespisovatelu.cz/index.php/unie-ceskych-spisovatelu>

Rozhovory a korespondence:

CIHLOVÁ, Hana. Osobní rozhovor s vedoucí oblasti Pardubicko – město Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 18. 10. 2018. Uloženo v archivu autorky.

CIHLOVÁ, Hana. *RE: Bakalářská práce* [e-mailová komunikace]. 6. 2. 2019, 10:36 CET [cit.2019-02-07]. Uloženo v archivu autorky.

CIHLOVÁ, Hana. *RE: Bakalářská práce* [e-mailová komunikace]. 25. 2. 2019, 11:35 CET [cit.2019-02-07]. Uloženo v archivu autorky.

ČERNOŠOVÁ, Eva. Osobní rozhovor se současnou předsedkyní Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 23. 1. 2019. Uloženo v archivu autorky.

ČERNOŠOVÁ, Eva. *RE: Bakalářská práce*. [e-mailová komunikace]. 30. 11. 2018, 23:00 CET [cit.2019-12-01]. Uloženo v archivu autorky.

ČERNOŠOVÁ, Eva. *RE: Rozhovor* [e-mailová komunikace]. 6. 2. 2019, 18:54 CET [cit.2019-02-07]. Uloženo v archivu autorky.

JIRÁSEK, Zdeněk. *RE: Laskavé večery* [e-mailová komunikace]. 1. 3. 2019, 15:11 CET. [cit.2019-03-01]. Uloženo v archivu autorky.

KOPECKÁ, Věra. *RE: Broumovské dny poezie* [e-mailová komunikace]. 25. 2. 2019, 9:55 CET [cit.2019-02-25]. Uloženo v archivu autorky.

VAVREČKA, Lukáš. Osobní rozhovor s bývalým předsedou Střediska východočeských spisovatelů. [zvukový záznam]. Pardubice 23. 10. 2018. Uloženo v archivu autorky.

SEZNAM OBRÁZKOVÉ DOKUMENTACE A JEJÍ ZDROJE

Obr. č. 1 - Dny poezie v Broumově 2018

[cit. 2019-03-03] URL: <http://www.spisovatelevc.cz/fota-z-akce-dny-poezie-v-broumove/>

Obr. č. 2 - Laskavé večery ve Slatiňanech 2018

[cit. 2019-03-03] URL: <https://zdenekjirasek.rajce.idnes.cz/164. LV 60>

Summary

This bachelor thesis about the East Bohemian Writers Center was focused on literary organizations and literary and cultural life especially on this concrete Center and its important work. Part of this thesis was dedicated to history and gradual progression to its present form. I introduced composition of this organization, its division to section and areas. Then I focused on the important members, which are worth in the formation of this organization and which are involved in literary and cultural life in the East Bohemian.

This thesis has devoted the main activities of the Center and its members. I chose the most important cultural action in specific regions, which particular members organize themselves. These activities are very important for the functioning literary and cultural organization. Then I focused on the common publishing major part of the members. Especially I deal with federal magazine "Kruh" as the main publication and with others publications and collections of all members. For the last chapter was important mention about future direction and Center's goals for the future.